

IRKA
A Képzőművészeti Magyar Pedagógusszövetség gyermeklapja
XXII. évfolyam, 2015/1. szám

Főszerkesztő: Espán Margareta. Szerkesztő: Gabóda Éva
Grafika: Kulini Ágnes. Tördelőszerkesztő: Fálván Zoltán
Szerkesztőbizottság: Orosz Ildikó (elnök), Kulini Ágnes, Espán Margareta
Lapengedély száma: 3T N° 63.

Készült a Kálvín Nyomdában, 90202 Beregszász, Kosuth tér 4.
Rend. sz: 6/2015 Példányszám: 5000.
Megjelent a

BETHLEN GÁBOR
Alap
támogatásával.

Levelézési cím: c/o KMP SZ, 90202 Beregszász, Olga Kobilyanskza u. 17.
FORGALOMBA KERÜL A KMP SZ TERJESZTÉSÉBEN

ІРКА
Дитячий журнал Закарпатського уторського педагогічного товариства.
XXII рік видання, 2015/1

Головний редактор: Еспан Маргарета. Редактор: Габода Сва
Графіка: Куліні Агнес. Верстка: Фалван Золтан
Комісія по редакції: Орос Ілдико (голова), Куліні Агнес, Еспан Маргарета
Реструкційне свідчення: 3Т N° 63.

Виготовлено П.П. Лан Чхда, 90202 м. Берегово, вул. Кошута, 4.
Зам.: 6/2015 Тираж: 5000.

Почтова адреса Еспан Маргарета, Берегово, вул. Ольга Кобильянської, 17.
Розповсюджується Закарпатським
уторським педагогічним товариством

IRKA-KARÁCSONY

*Minden advent kegyelem:
Vétkem jóvá tehetem.
Minden advent vigalom:
Isten úr a viharon!*

Az adventi várakozás időszakában, december 16-án került sor az *Irka* 2014-es karácsonyi ünnepeire. A beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán megrendezett Irka-karácsonyon Gátáról, Beregszászból, Batárról, Mezőváriból, Nagygyőcről közel 200 felnőtt és fiatal *Irka*-olvasó gyűlt össze. A jó hangulatról sok-sok ének, mese, s egy csapat gézengúz gondoskodott. Fellépett a Credo Ala-

pítvány és a Mezővári Református Gyülekezet Zenei Stúdiója keresztény énekekkel, megzenésített versekkel, és a Gáti Gézengúzok színjátszó csoportja a *Bolondos mesével*. A Beregszászi Magyar Gimnázium diákja, Hladonik Orsolya *Mátyás király és a varga*, a guti Orosz Gergely pedig *A csillagszemű juhász* történetét mesélte el. Weinrauch Katalin, a Magyar Kultúra Lovagja díjjal kitüntetett kárpátaljai gyermekíró, gyermekköltő saját verseiből olvasott fel, Fring Erzsébet, a Beregszászi 6. Számú Általános Iskola tanárnője éneket tanított. Az *Irka*-karácsonyra ellátogatott Punykó Mária, a lap megálmodója is. A műsort követően pedig kézműveskedés várta az alkotni vágyókat.

Kedves Olvasók!

Szeretettel köszöntünk benneteket az újabb esztendőben. Örülünk, hogy idén sem feledkeztetek meg régi barátotokról, az *Irkáról*.

A mostani lapszámot igyekeztünk a szokottnál is több játékkal, verssel, mesével megtölteni. Néhány, már jól ismert rovat jelenleg tavaszi szüniejét tölti,

de a következő lapszámra új ismeretekkel és érdekességekkel gazdagodva, új külsőt és formát öltve visszatérnek majd. Addig pedig ismerkedjétek meg néhány új verssel, történettel. Olvasni és játszani jó, hiszen egészen új világok nyílnak és születnek meg előttetek, amelyeket ti magatok, saját képzelőerőtök és ötleteitek tesznek különlegesség és egyedivé.

Kosztolányi Dezső

A játék

A játék. Az különös.
Gömbölyű és gyönyörű,
csodaszép és csodajó,
nyitható és csukható,
gomb és gömb és gyöngy, gyűrű.
Bűvös kulcs és gyertya lángja,
színes árnyék, ördöglámpa.
Játszom ennen-életemmel,
búvácskázom minden árnyal,
a padlóssal, a szobákkal,
a fényvel, mely tovaszárnyal,
a tükörrel fényt hajítok,
a homoknak, a bokornak,
s a nap – óriás aranypézt –
hirtelen ölembe roskad.
Játszom két színes szememmel,
a két kedves, pici kézzel,
játszom játszó önmagammal,
a kisgyermek is játékszer.
Játszom én és táncolok,
látszom én, mint sok dolog.
Látszom fénybe' és tükörbe',
játszom egyre, körbe-körbe.
Játszom én és néha este
fölkelek,
s játszom, hogy akik alusznak,
gyerekek.

Kiss Ottó

A játékban az az igazságos

A játékban az az igazságos,
hogy bármi lehetek.

Ha akarom, orvos,
ha akarom, beteg,
ha akarom, kalauz.

A játékban csak az
nem igazságos, ha
Márió is éppen az akar lenni,
ami én. Olyankor
mindig folyó leszek,
kilépek a medrekből,
és mindenkit elöntök:
az orvost, a beteget
és még a kalauzt is.
Csak pont Máriót
nem tudom elönteni,
mert ő akkor mindig hajó lesz.

És ez az, ami a játékban
nagyon nem igazságos.

Weinrauch Katalin

Neves napok

Január 22.

Nagy téiben e napon
mire gondol Vince?
Csöpögjön az eresz,
legyen teli pince!
Nem vízre vágyik ő,
hanem finom borra,
ha csordul az eresz,
számíthat a jóra.

Január 25.

Erre vár régen Pál,
ez a neve napja,
mert az időjárást
ma derékon kapja:
fordít rajta így-úgy,
hol jobbra, hol balra,
bármilyen idő volt,
úgy tovább nem hagyja.

Február 2.

Ma ébred álmából
a hétalvó medve,
kijön barlangjából,
hogy az időt lesse:
ha nap csiklandozza
orrát a mackónak,
s árnyékát is látja:
tart a tél, durmolhat!

Február 3.

A tegnap megszentelt
gyertyát Balázs napján
keresztbe fektetik
a gyerekek nyakán.
Csodát tesz a gyertya:
– Huss! – nincs torokfájás,
magas láz, betegség,
egy gyermek sem náthás!

Február 19.

Ha Zsuzsanna napján
pacsirtadalt hallasz,
vége a zord télnek,
közel már a tavasz;
szép nevű Zsuzsanna
hozta meg a hangjuk,
reményt kelt szívünkben,
ha dalukat halljuk.

Február 24.

Jégtörő Mátyásnak
hívják ezt a napot:
szekercével járkál,
s üt a jégre nagyot,
majd rendre kiosztja
a madarak sípját,
hogy víg nótát fújva
már a tavaszt hívják.

Devecsery László

Katica Kata

Katica Kata a ribizli egyik levelén lakott. A felső ág negyedik levelét szerette a legjobban. Nap-sütésben, ha nem volt semmi dolga, mindig ott napozott. Amikor esett az eső, a levél aljára húzódott.

Hárman voltak testvérek: Kata, Évi és Lali. Kata volt a legidősebb, s nagyon büszke a négy pettyére. Évi egypettyes, Lali kétpettyes... Ne gondoljátok ám, hogy a katicák mindjárt hét pettyel jönnek a világra! Úgy kapják a pettyeiket, akár a katonák a csillagokat. Szorgalmasan dolgozni kell érte: el kell pusztítani a levelek apró élősködőit, segíteni kell a gyümölcsösben, s ha egész évben becsülettel dolgoztak, akkor kapnak egy-egy pettyet.

Katica Kata tegnap, amikor elrepült a diófa mellett, furcsa beszélgetést hallott. A füstifecske-családot meglátogatta városi rokonuk, a molnárfecske. Emeletes házokról, autókról, szökőkutakról, csodálatos fényekről, nagy folyóvizekről mesélt a vendég. Kata elcsodálkozott, s elhatározta: elmegy a városba.

Korán reggel megszólalt a dongó-csengő-óra, ébresztőt zümmögött a lánynak.

Mielőtt Kata elindul, gyorsan elmesélem, milyen különleges szerkezet ez a dongó-csengő-óra: mákgubó a külseje, rajta egy ajtó, benne a dongó, aki egy lassan forgó szélkeréken üldögél. A kerék alatti lyukakon fúj be a szellő, s ahogy forog körbe, egyszer csak a csápjával hozzáér az időpálcikához, s akkor aztán dongani és bongani kezd, amíg Kata fel nem ébred. Dongó Tóni csorgatott mézet kap cserébe a szolgálataiért, amit Katica a méhektől vásárol, s Tóni legközelebb is szívesen jön ébresztőórának.

Szavamat ne felejtsem: Katica Kata útra kelt. Repült, repült, repült. Amikor elfáradt, megpihent az útszéli jegenyén. Rövid pihenő után haladt tovább. Mintha ködbe került volna. Trüsszögni és prüsszögni kezdett. Majdnem nekiütközött egy toronynak, s ekkor vette észre, hogy valami furcsa gyárkéményrengetegből száll felfelé az a ködfüst, akarom mondani: a füstköd. Örült, mikor távolabb kerülhetett.

Az a valami, amire letelepedett, hamarosan meglendült alatta. Azt hitte, megsüketül, s hozzá még le is zuhan. A harangozás – szerencsére – hamarosan abbamaradt. Szédelegve repült tovább. Később lepillantott:

– Micsoda fura áradat! Füstölnek, zörögnek, morognak, tülkölnek. Levegőt is alig kapni tőlük.

Autót a faluban is látott, de ennyit! Végre valami zöldet pillantott meg. Odaszállt. Az erkélyládában virágok, s csodák csodája, az egyik levelen egy katicát pillantott meg. Csodálkozva pillantottak egymásra. Kata törte meg a csendet:

– Szia! Engem Katica Katának hívnak.

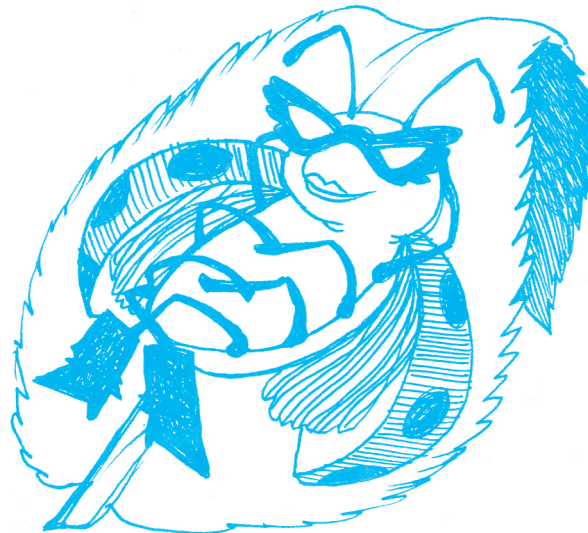
– Szia! Az én nevem Katica Karcsi! Ne haragudj, de egy kicsit szédülök. A testvéreim is így haltak meg: elszédültek és lezuhantak.

– Ezen egyáltalán nem csodálkozom. Azt mondom, gyere velem! Ahol én élek, ott mindig tiszta, friss a levegő, s táplálék is van elég!

– Nem bánom, menjünk!

Óvatosan, magasabban repülve keltek útra. Hamarosan meg is érkeztek. Újabb lakója lett a ribizlibokornak.

S azóta biztosan boldog hétpettyes katicabogár Katica és Karcsi...

Gyárfás Endre

Förgeteges ez a bál

Farsang van, farsang van,
járjuk a táncot gyorsabban!
Förgeteges ez a bál,
még a ház is muzsikál.
Kéménykürtön hosszan kürtöl,
nagybőgőzik pincemélyből,
cimbalmozik betongerendáin,
gitározik tévéantennáin.
Az eresze csikorgató,
az ajtaja tárogató.
Ég a kisse, lánggal ég,
bodor füstje felszáll,
tavaszodik, kék az ég,
meleg a napsugár.
Mire füstje eloszlik,
a hideg köd szétfoszlik,
egész kitavaszodik.

Déter Erika

Gombóc bohóc

Gombóc bohóc vigyorog,
pingpong orra fintorog.
Buggyos nadrágot visel,
jó nagy cipőt, pertlivel.
Bő kabátján foltzsebek,
meglepetést rejtenek.
Kockás rajta a ruha,
piros kóc a frizura.
Fején pomponos kalap,
bukfenc közben fenn marad.
Tótágast áll, kézen jár,
résen légy, mert megtréfál!

Donkó László

Tavas éke

Barkabontó
napsugárka,
mézet gyűjtő
kis bogárka,
rügyfakasztó
boldog zápor,
csöpp levélke
almaágról,
fehér szirma
meggyvirágnak,
tavasz éke
a világnak.

Zelk Zoltán

Hóvirág

Jó, hogy látlak, hóvirág,
megkérdezem tőled,
mi hírt hoztál, mit üzensz
erdőnek, mezőnek?
Szedd a szárnyad szaporán,
vidd a hírt, madárka,
útrakelt már a tavasz,
itt lesz nemsokára.

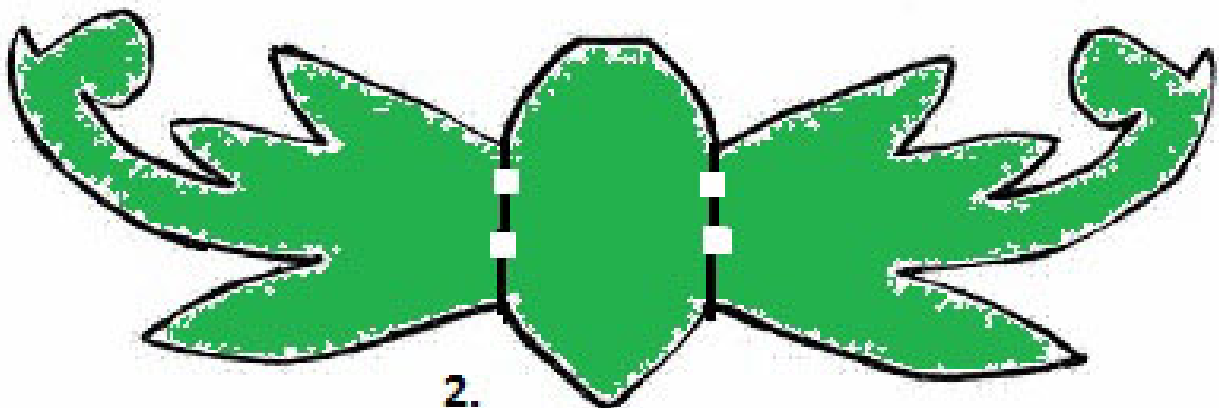
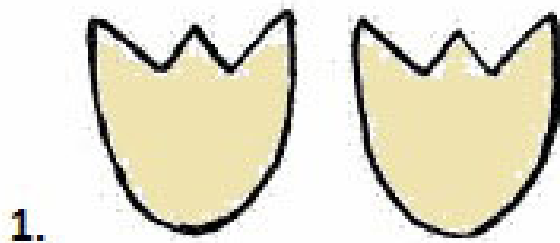
Hóvirág papírból

Hamarosan itt a tavasz, amelynek első hírnöke a hóvirág. Készíts hóvirágot te is!

Szükséges anyagok és eszközök: olló, zöld és fehér papírlapok, ragasztó.

1. Vágd ki a sablonokat ollóval. A levél zöld, a hóvirág feje fehér papírból készül.
2. A szaggatott vonal mentén hajtsd fel a virágok szárát.
3. A fehér virágfejeket ragaszd a szárakra.

Olyan lesz, mintha egy kis bokor hóvirág! Jó munkát!

Csanádi Imre

Tavas- ébresztő

Ébredj, új tavasz,
jégtörő, sugaras,
gallyat lombosító,
rügyet rojtosító,
mindenféle madarakat
víg versre tanító!

Weöres Sándor

Olvadás

Csipp, csepp,
egy csepp,
öt csepp
meg tíz:
olvad a jégcsap,
csepereg a víz.

Dákozdi Gabriella

Esti mondóka

Egy – hold az égre megy.
Kettő – csillagmintás kendő.
Három – szemed csípi álom.
Négy – fürdővízben légy.
Öt – sikáld üstököd.
Hat – mancsod még ragad!
Hét – mosd füled tövét.
Nyolc – tiszta minden porc.
Kilenc – kis kegyenc.
Tíz – tejbegríz,
kanalazd be, finom, meleg.
aztán gyerünk, ágyba veled!

Sarkady Sándor

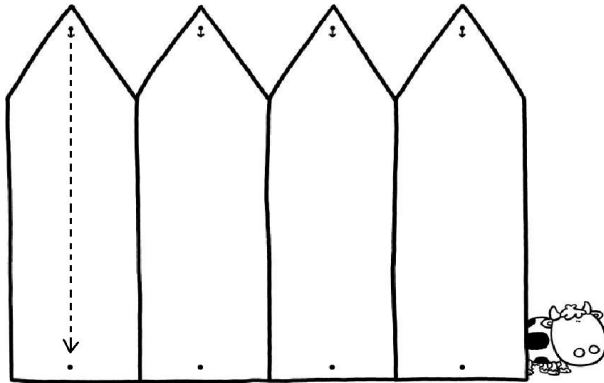
Fel!

Itt az óra,
itt az óra!
Aki vitéz,
fel a lóra!

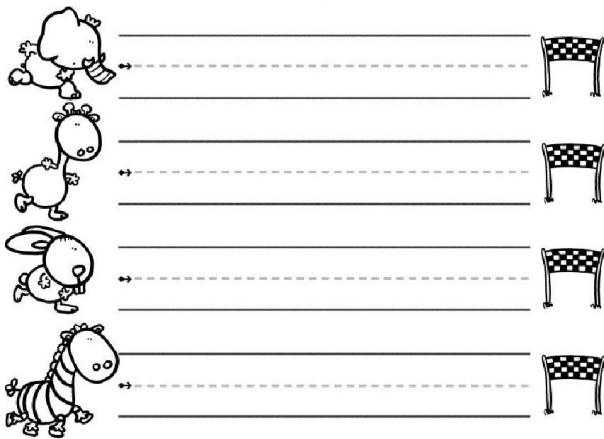
Rajta vagyok, rajta máris –
vitéz volt a nagyapám is.

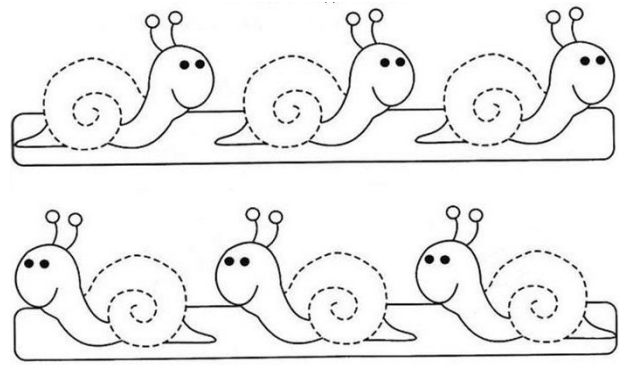
Rajzolj, színezz!

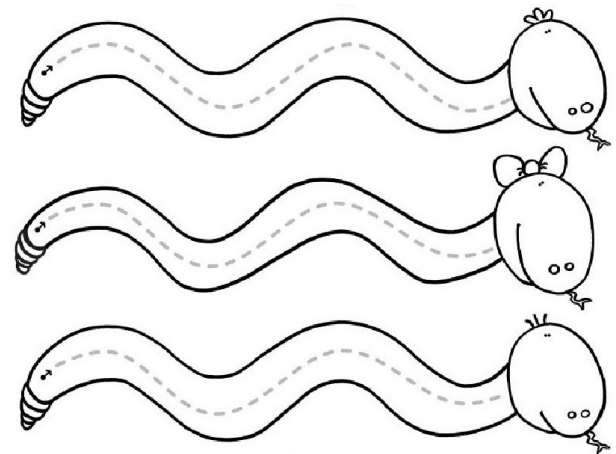
1) Segíts kerítést rajzolni!

3) Segíts a futóbajnokoknak célba érni!

2) Rajzold meg a csigabigák házát!

4) Rajzolj csíkot a kígyókra!

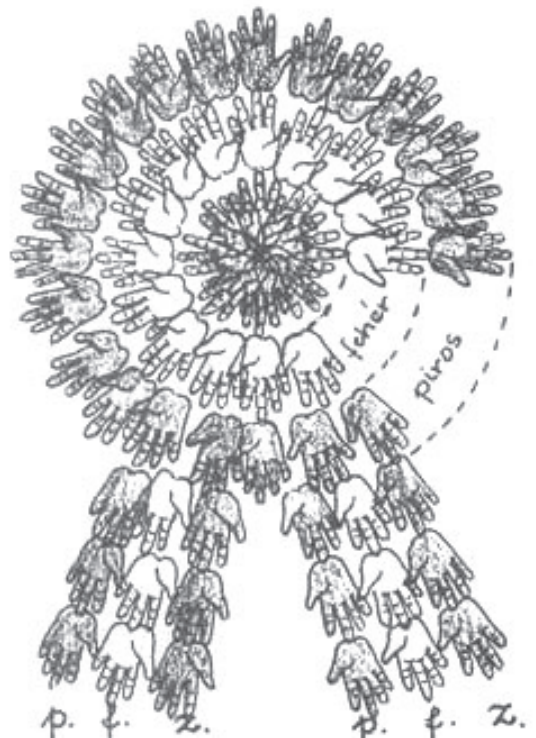
Ha sikerült a rajzolás, színezhetsz is! Jó szórakozást!

A nemzeti ünnep jegyében:

Készítsünk kokárdát közösen

Hozzávalók: temperafesték, ecset vagy henger, A3-as méretű rajzlap.

Elkészítés: Jelöljük meg a rajzlap középpontját, ahonnan elkezdjük a tenyéryomat-készítést. Ujjakkal kifelé induljunk körben. Először zöld festéket használunk, majd fehéret, és a szélére a piros kör kerül. A kokárda az ábra szerint készül, a jelölt színekkel.

A nyulacska harangocskája

Magyar népmese

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nyulacska. Ennek a nyulacskának volt egy szépen szóló harangocskája. Egyszer a nyulacska elment az erdő szélére, lefeküdt egy bokor tövébe, és a bokorra felakasztotta a harangocskáját. Reggel, mikor felébredt, a bokrot sehol sem látta, hanem egy nagy fát látott helyette. Felnézett reá, és látta, hogy a harangocskája a fán van. Kérte a fát, hogy adja vissza a harangocskáját, de a fa nem adta vissza.

Ekkor a nyulacska elment a fejszéhez, és kérte, hogy a fát vágja ki, hogy a fa adja vissza a szépen szóló harangocskát. De a fejsze nem vágta ki a fát.

Most a nyulacska elment a köszörűkhöz, hogy fenje meg a fejszét, hogy a fejsze vágja ki a fát, hogy a fa adja vissza a harangocskát. De a köszörűkő nem fente meg a fejszét.

Ekkor a nyulacska elment a vízhez, hogy hajtsa a köszörűt, hogy a

köszörű fenje meg a fejszét, a fejsze vágja ki a fát, a fa adja vissza a harangocskát. De a víz nem hajtotta a köszörűt.

Ekkor a nyulacska elment a bikához, hogy igya meg a vizet, a víz hajtsa a köszörűt, a köszörű fenje meg a fejszét, a fejsze vágja ki a fát, a fa adja vissza a harangocskát. De a bika nem itta meg a vizet.

Ekkor a nyulacska elment az egerhez, hogy csípje meg a bikát, a bika igya meg a vizet, a víz hajtsa a köszörűt, a köszörű fenje meg a fejszét, a fejsze vágja ki a fát, a fa adja vissza a harangocskát. De az eger nem csípte meg a bikát.

Ekkor a nyulacska elment a macskához, hogy fogja meg az egeret, az eger csípje meg a bikát, a bika igya meg a vizet, a víz hajtsa a köszörűt, a köszörű fenje meg a fejszét, a fejsze vágja ki a fát, a fa adja vissza a harangocskát.

A macska azt mondta, hogy ő megfogja, de előbb adjon neki tejecskét.

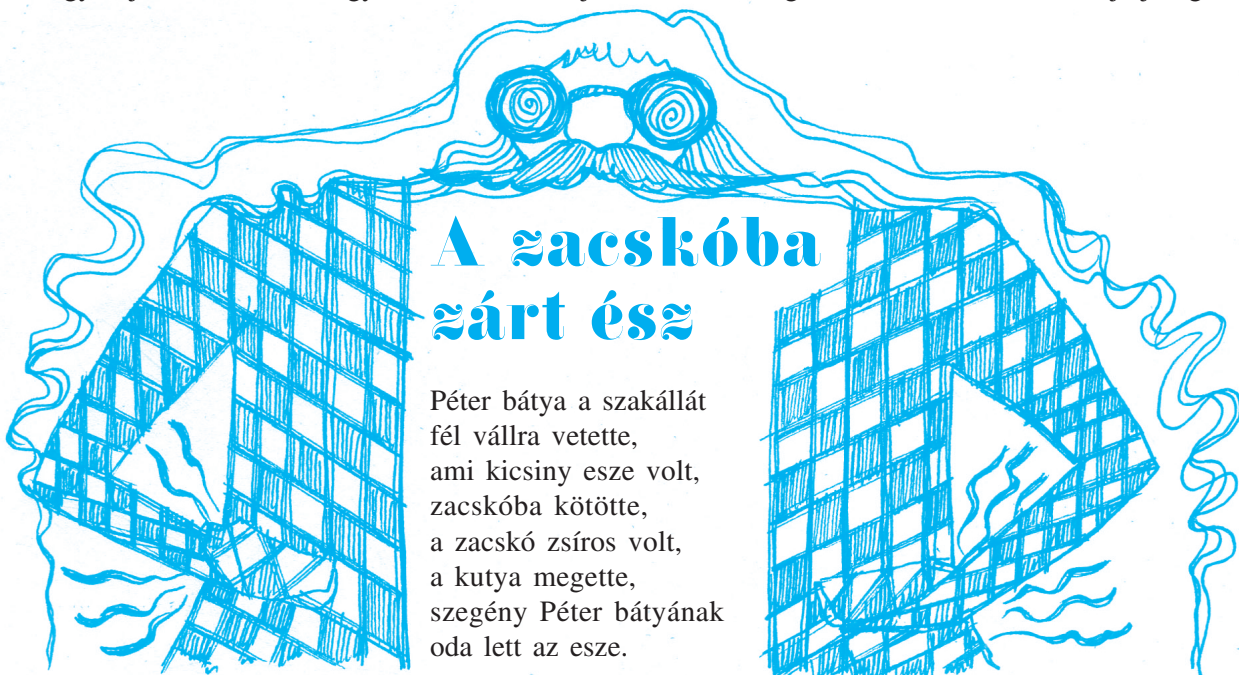
A nyulacska elment a tehénhez, kért tőle tejecskét.

A tehén azt mondja, hogy ő ad tejecskét, csak vigyen neki füvecskét. A nyulacska elment a kaszáshoz, hogy adjon neki füvecskét.

A kaszás adott is füvecskét, s a nyulacska vitte a tehénnek. A tehén adott neki tejecskét, s a nyulacska vitte a macskának. A macska megfogta az egeret, az eger megcsípte a bikát, a bika megitta a vizet, a víz hajtotta a köszörűkővet, a köszörűkő megfente a fejszét, a fejsze kivágta a fát, a fa visszaadta a szépen szóló harangocskát.

A nyulacska megörvendett, a szépen szóló harangocskát visszaakasztotta a nyakába, és mindig ott tartotta.

Itt a vége, fuss el véle,
ha nem hiszed, járj végére!

A zacsκόba zárt és z

Péter bátya a szakállát fél vállra vetette, ami kicsiny esze volt, zacsκόba kötötte, a zacsκό zsíros volt, a kutya megette, szegény Péter bátyának oda lett az esze.

Weöres Sándor

Tudom én már...

Tudom én már, mit csinállok:
üveges-inasnak állok,
apró tükröket csinállok,
annak örülnek a lányok.

Tudom én már, mit csinállok:
gerencsér-inasnak állok,
apró babákat csinállok,
azon nevetnek a lányok.

Tudom én már, mit csinállok:
asztalos-inasnak állok,
apró ágyakat csinállok,
abban álmodnak a lányok.

Fecske Csaba

Pici versben pici pék

Volt egyszer
egy picu pék,
keze-lába
pici még.

Két szeme két
pici lék,
fülei is
picikék,
szétálltak egy
picikét.

Sütött ez a
pici pék
kenyeret, de
picikét.
Azért sütött
picikét,
mert a nagyhoz
pici még!

Lackfi János

Kémény- seprőtánc

A háztető lomha állat,
Pikkelyes egy fajta,
Zuzmók, mohák és galambok
Tengnek-lengnek rajta.
Lent a mély nem csekély,
Icike-picike népek,
Zsebre dugná mindnyájukat,
Aki itt fenn lépked.

Kéményseprő jár a házon
Seprőjét himbálva,
Csámpázik a semmi hátán,
Ferde táncát járja.
Vasgolyó, napgolyó,
Fekete tenyere, szája,
Hetykén rúgta fenn az égen
Levegő királya.

Hogyha leszall magas lóról,
Az utcákon caplat,
A sík földön csak dülöngél,
Nyílik ajtó, ablak.
A gombom megfogom,
Szalad a buta szerencse,
És a három kívánságom
Vagy teljesül, vagy se.

Nemes Nagy Ágnes

Bors néni beszélget az aszfalt- tozókka

– Mit csináltok, aszfaltozók,
járda szélét megfoltozók,
mért feküsztek a járdán?
Bizony mondom, ha maradtok,
a szurokba beragadtok.
– Nem ragadunk, nem maradunk,
mindjárt tovább araszolunk,
nem ragad már ez a járda,
de meleg még, mint a kályha,
hideg szél van, esőt hozó,
melegszik az aszfaltozó.
Ha melegszik, melegedjék,
járdaszélre telepedjék,
dőljön csak a tarisznyára,
melegedjék harisnyába.

Szalay Borbála

A kis- és nagybetűk tréfája

Úgy hívnak, hogy Asztalos,
mégsem vagyok asztalos,
mert a szakmám lakatos.
Lakatos Pál asztalos,
az apja meg kalapos,
egyikük sem lakatos.
Dudás gulyás,
Gulyás juhász,
Juhász molnár,
Molnár kádár,
Kádár szakács,
Szakács takács,
az öreg Ács pedig kovács.

Gulyás Pál

Az ablakos

Az ablakos lépeget,
cipeli az üveget,
a kezében görbe bot,
cipeli az ablakot.
Nézd csak, nézd az ablakost,
hogyan cipeli a Napot!
Mert a Nap a hátán van,
ott ragyog a rámában!
A Nap a hátán játszik,
s az ablakos átlátszik,
csak nagy szöges bakancsa
cseng az úton csattogva.
Az ablakos lépeget,
cipeli az üveget.
Nem koldus ő: királyfi,
csak elment világlátni,
és most itt jár titokban
rongyosan és kopottan.
Én láttam: tarsolyába
csillog-villog gyémántja.
Az ablakos nagy ravasz,
vagy tán görbe botja az,
tud a koma magyarul,
mégis így kiált vadul:
„Ob-lóóó-kot! Ob-lóóó-kot!”
Valahányszor meglátom
az ablakost utcánkban,
mint az árnyék, követem,
csüngve a szép üvegen.

Álmodni hívunk

Alan Alexander Milne alkotta meg a mindenki által ismert Százholdas Pagonyt, s annak lakóit, Micimackót és barátait. A regény főhőse Milne fiának játékmackójáról kapta a nevét, Róbert Gidát magáról a fiúról, Christopher Robinról nevezte el. A többi szereplőt is egy-egy plüssjáték ihlette. Micimackó kalandjait közel 100 éve ismerik és szeretik világszerte a fiatal olvasók. A szereplők: Micimackó, Róbert Gida, Füles, Tigris, Malacka, Bagoly, Nyuszi, Kanga és Zsebibaba személyisége a történet rajzfilmváltozatában is elvarázsolja a nézőt, igazán viszont csak akkor ismerheted meg a „csekélyértelmű medvebocot” és izgága, félénk vagy épp morcos barátait, ha olvasol róluk.

Alan Alexander Milne

Micimackó

(Részlet)

Harmadik fejezet, amelyben Micimackó és Malacka vadászni mennek, és kis hája, hogy menyétet nem fognak

Malacka nagy kunyhóban lakott egy nyírfa közelében, ez a nyírfa az erdő közepében állott, és Malacka a kunyhó közepében lakott. A háza közelében, rúd tetején, egy darab törött lécen ez volt olvasható: „TILOSAZ Á.” Amikor Róbert Gida megkérdezte Malackát, hogy ez mit jelent, Malacka szemrebbelés nélkül kijelentette, hogy ez az ő nagyapjának a neve, és évek óta egyben az ő családi nevük.

Róbert Gida vállat vont, és olyasfélét próbált megjegyezni, hogy egy embert nem hívhatnak Tilosaz Ának, de Malacka kijelentette, hogy igenis hívhatnak, mert például az ő nagyapját így hívták, ez volt a neve: Tilosaz Á. Az ő nagyapjának igenis két neve volt arra az esetre, ha az egyiket elvesztené. [...]

Egy szép téli napon, amikor Malacka éppen a havat söpörte el a házuk előtt, ahogy véletlenül lenéz az ágak közül, ott látja Micimackót. Micimackó körbe-körbe járt, és nyilvánvalóan valami másra gondolt. Mikor Malacka rászólt, csak intett neki, és folytatta a körözést.

– Halló – mondta Malacka –, mit csinálsz?

– Vadászom – mondta Micimackó.

– Mire vadászol?

– Lábnyomokra – mondta Micimackó rejtélyesen.

– Miféle lábnyomokra? – mondta Malacka, és lemaszott hozzá.

– Én is ezt kérdezem magamtól.

– No és mit gondolsz, mit fogsz felelni a kérdésemre?

– Kitérő választ fogok adni egyelőre – mondta Micimackó. – No most idenézz! – Egyenesen lemutatott a földre, lába elé. – Mit látsz itt?

– Lábnyomokat – mondta Malacka –, sőt azt hiszem, karmok nyomát. – Füttyentett. – Tyű, Mackó! Lehetségesnek tartod, hogy ez egy... egy... egy menyét?

– Lehetséges – mondta Mackó.

– Néha menyét, néha nem menyét. Az ember sohase tudhassa ezeknél a lábnyomoknál.

E szavak után folytatta a nyomozást, és Malacka egy-két pernyi tűnődés után utána lódult.

Micimackó hirtelen megállt; a nyomok fölé hajolt és megrezsent.

– No mi az? – kérdezte Malacka.

– Csodálatos dolog – mondta Mackó. – De most már két élőlény

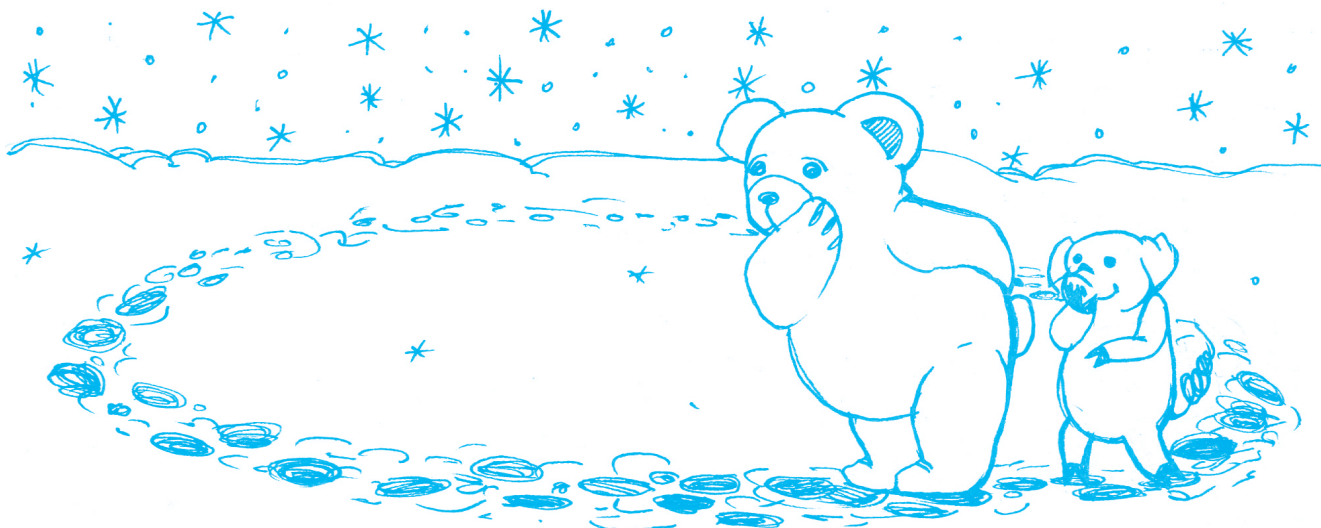
nyomait látom. A másik – akárki legyen az illető – csatlakozott az elsőhöz – akárki legyen az illető –, és most mind a ketten együtt folytatják útjukat. Malacka, tedd a kezdet a szívedre, és mondd meg őszintén, kirtartasz-e mellettem abban az esetben is, ha kiderül, hogy Ellenséges Fenevadakról van szó.

Malacka nagyon kedvesen lebegtette a fülét, és azt mondta, hogy péntekig nincs különösebb elfoglaltsága, és hogy szívesen áll Mackó rendelkezésére, ha kiderül, hogy az illető csakugyan menyét.

– Úgy érted, ha kiderül, hogy két menyét. Lehet, hogy a menyét magával hozta a menyét is – jelentette ki ünnepélyesen Micimackó, de Malacka ragaszkodott hozzá, hogy semmi hiba, őneki péntekig nincs fontos dolga.

Így hát együtt mentek tovább.

Cserjebozót volt a közelben, és a két menyét lábnyoma mintha a bozót körül húzódott volna, így hát Mackó és Malacka körben követték a nyomokat. Közben Malacka Átjárás nevű nagybátyjáról mesélt Mackónak, hogy szegényke élete utolsó éveiben mennyit szenvedett az asztmától és egyéb érdekes dolgokról, amin Mackó nagyon cso-

dálkozott, különösen, mikor megtudta, hogy mindenkinek két nagyapja van. Utólag gondolt rá, hogy az egyiket elkéri Malackától, de mindenestre előbb megkérdezi Róbert Gidát. Közben a nyomok nem szűntek meg...

Nem szűntek meg...

Mackó hirtelen megállt, és izgatottan mutatott a földre.

– Idenézz!

– Hová? – kiáltott Malacka, és nagyot ugrott ijedtében. De rögtön észrevette, hogy gyávaság volt így megijedni, tehát még egyet-kettőt ugrott, jelezve, hogy ő ezt csak tornagyakorlat gyanánt teszi.

– A nyomok – mondta Mackó titokzatosan –, a nyomok... Egy harmadik élőlény csatlakozott hozzájuk.

– Mackó – kiáltott Malacka. – Lehetséges, hogy egy harmadik menyét?

– Nem – mondta Mackó. – Ezek másféle nyomok. Vagy két menyét és egy harmadik, de az is lehet, hogy egy menyét és két ürge, vagy két ürge és egy menyét, de az is lehet, hogy három menyét és semmi ürge... Folytassuk a cserkészést.

Így hát folytatták, valamivel nyugtalanabbul, mert most már valószínű volt, hogy Ellenséges Fenevadakról van szó. [...]

Aztán Micimackó hirtelen megtorpant, és megnyalta az orra hegyét, mert nagyon melegnek érez-

te, melegebbnek, mint valaha életében. Most már négy lábnyom húzódott előttük a földön.

– Idenézz, Malacka, még egy menyét!

S úgy látszott, csakugyan igaz van. A nyomok megvoltak, keresztezték egymást, de határozottan négy pár lábnyom volt.

– Úgy gondolom... – mondta Malacka, aki szintén megnyalta az orra hegyét, de ez nem könnyített a lelkén – úgy gondolom... vagyis... Ejnye csak, most jut eszembe! Most jut eszembe, tegnap elfelejtettem valamit, amit holnap már nem végezhetek el! Sajnos, úgy látszik, kénytelen leszek hazamenni és elintézni.

– Majd elintézed délután, és én segítek – mondta Micimackó.

– Nem olyan munkáról van szó, amit délután el lehet intézni – vágott közbe Malacka gyorsan. – Tudod, délután a hivatalok is zárva vannak... Ez egy különleges reggeli munka, amit kizárólag reggel lehet csinálni, úgy körülbelül nyolc és izé között... Hány óra lehet most?

– Tizenkettő – mondta Mackó, és a napra nézett.

– No igen... Ahogy mondtam... Tizenkettő... és izé... Tizenkettő és fél tizenhárom között... Vagyis... Tehát, édes öregem, megbocsátasz ugye?... Mi az? Hová bámulsz?

Mackó az égre bámult, és amikor újra hallotta a füttyentést, arra

kapta a fejét, és egy nagy tölgyfa ágai között megpillantotta barátját.

– Róbert Gida! – kiáltott fel örömmel.

– No hisz akkor rendben van – könnyebbült meg Malacka –, akkor biztonságban vagy. Rohanok.

És már futott is haza, nagyon megnyugodva, hogy túl van a veszélyen.

Róbert Gida lemászott a fáról.

– Csacsi öreg medvém – mondta –, hát mit csináltál? Előbb kétszer egymás után megkerülted a cserjét, aztán Malacka utánad szaladt, aztán megint kétszer megkerültétek, s éppen a negyedik körbe fogtatók bele...

– Várj csak – mondta Micimackó, és mancsai közé fogta a fejét.

Leült, gondolkodott, nagyon erősen gondolkodott. Aztán beillesztette a talpát az egyik lábnyomba, kétszer megdörgölte az orrát, és felállt.

– Úgy van – mondta Micimackó. – Most már világos – tette még hozzá. – Nyilvánvaló, hogy félre voltam vezetve. Meg fogom vizsgáltatni az agyvelőmet. Úgy látszik, ráment az influenza.

– Te a legédesebb és legjobb Mackó vagy a világon – mondta Róbert Gida vigasztalóan.

– Ugye? – mondta Mackó reménykedve. És aztán hirtelen felragyogott. – Agyvelő ide, agyvelő oda – mondta –, már kész van az ebéd.

Ebben megegyezve hazamentek.

*Micimackó a mézevésen túl
valószínűleg verselni és nótáz-
ni szeret a legjobban. A kö-
vetkező „verselmények” tőle
származnak. Angol nyelvből
Karinthy Frigyes fordította
őket magyarra.*

Erdei körökben az a nézet,
hogy a medve szereti a mézet,
ez nem csak afféle szerény
vélemény,
ez tény, tény, tény.

Ha medvécske volna a méhecske,
fatörzs alján gyúlne a mézecske,
s ha méh volna a medve, amit feltehetek,
nem kéne megmászni ennyi emeletet.

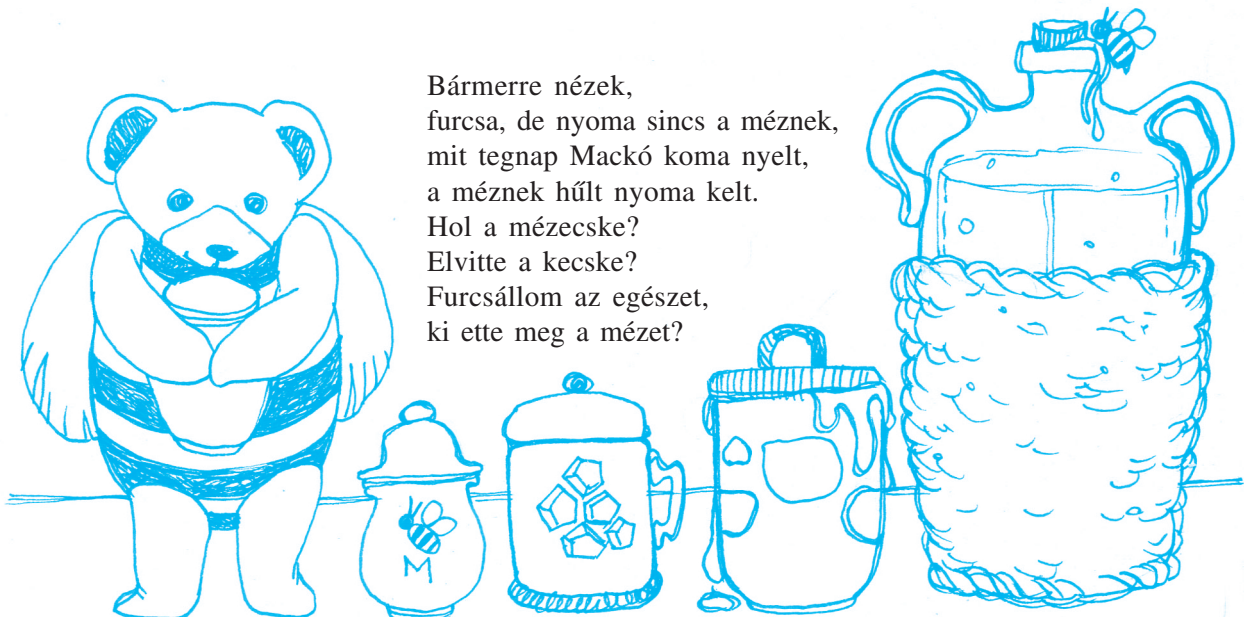
Az olvasóhoz

Köszöntünk, kéz a kézben
(részemről mondjunk mancsot),
hogy teljesítsük részben
kérséd és parancsod,
mely minket felidézett,
mint mackóvágy a mézet.
Róbert Gida meg én
egy lélek, két legény,
egymást nagyon szeretjük,
és együtt
s evégett
ketten szeretünk téged.

Megmondták a költők régen,
legjobb kis felhőnek lenni az égen,
szemem ezért ragyog,
mert én egy kis felhő vagyok.

Ragyog az ég rám fényesen,
sétálok rajta kényesen,
hej, kényesen és rangosan,
és énekelem hangosan:
Megmondták a költők régen...

Bármerre nézek,
furcsa, de nyoma sincs a méznek,
mit tegnap Mackó koma nyelt,
a méznek hűlt nyoma kelt.
Hol a mézecske?
Elvitte a kecske?
Furcsállom az egészet,
ki ette meg a mézet?

Egy csekélyértelmű medvebocs verselménye

Hétfőn, mikor a hőség rekkenő,
eszembe ötlök egy Bökkenő:
hogy kicsoda a micsoda,
s hogy mikor és hová az akkor és oda.

Kedden, ha hull a hó, és fúj a szél,
egy hang odafent sűrgetve beszél:
míg meg nem monddod, addig havazok,
hogy azok-e ezek, vagy ezek-e azok.

Szerdán kék bolton a nap hunyorog,
tűnődni ráérek, nincs semmi dolog.
Ki kell találnom jövő hét keddig,
hogy mennyi és meddig az ennyi és eddig.

Csütörtök reggel megint itt a hideg,
zúzmaraingben a bozót didereg.
Ilyenkor érzed, mi mélyen igaz,
hogy az meg ez meg ez meg az.

Nyáron nyaralok, télen telelek,
a Trotechnikus, az mindig Elek,
kérdézz valamit, s én megfelelek,
nyáron nyaralok, télen telelek.

Nyáron nyaralok, télen telelek,
ki mézet ad, azzal nem perelek,
kérdézz valamit, s én megfelelek,
nyáron nyaralok, télen telelek.

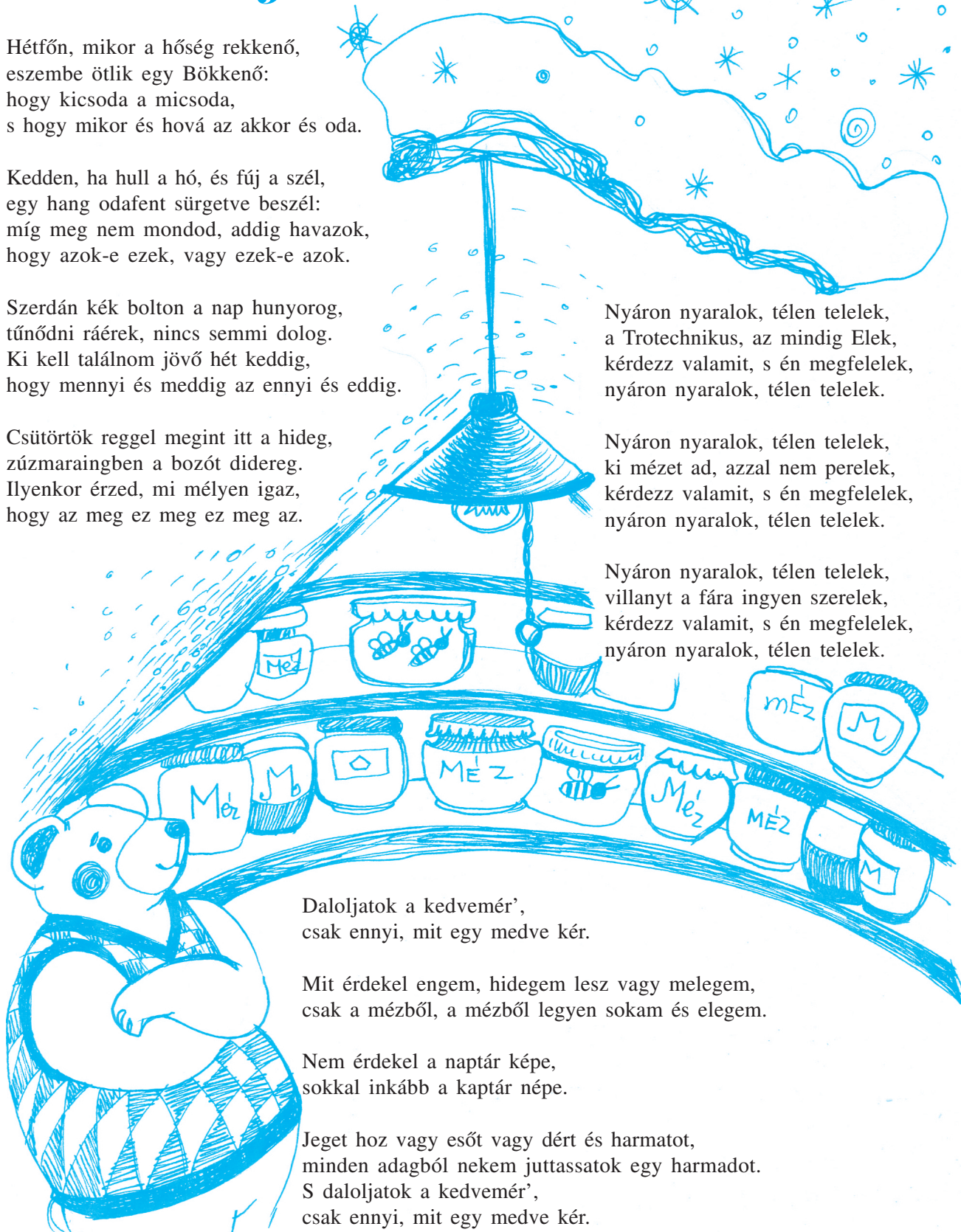
Nyáron nyaralok, télen telelek,
villanyt a fára ingyen szerelek,
kérdézz valamit, s én megfelelek,
nyáron nyaralok, télen telelek.

Daloljatok a kedvemér',
csak ennyi, mit egy medve kér.

Mit érdekel engem, hidegem lesz vagy melegem,
csak a mézből, a mézből legyen sokam és elegendem.

Nem érdekel a naptár képe,
sokkal inkább a kaptár népe.

Jeget hoz vagy esőt vagy dért és harmatot,
minden adagból nekem juttassatok egy harmadot.
S daloljatok a kedvemér',
csak ennyi, mit egy medve kér.

Az erdélyi kopó

Az erdélyi kopó a XIX. században nagyon elterjedt kutyafajta volt. 1947-ben egy román rendelet szerint azonban ki kellett volna irtani, mert dúvadnak* nyilvánították a fajta egyedeit.

Az 1960-as években döbbsenkre Magyarországon arra, hogy ez a fajta nagyon hiányzik a magyar vadászutyaok sorából, ezért elkezdtek felkutatni a még élő példányaikat. Erdélyben sikerült is ráakadni kettőre, hiszen voltak olyan lelkes kutyabarátok, tenyésztők, akik igyekeztek megmenteni a fajtát. A két példányt Magyarországra vitték, s megkezdődött a fajta újraszervezése. Később újabb példányok kerültek elő, de az állatok munka nélkül maradtak, hiszen tilos volt a kopózás. A fajta sorsa ezért továbbra is veszélyben forgott.

Az erdélyi kopó nagyon alkalmazkodó kutya. Szinte mindenhol megállja a helyét, hiszen magát a fajtát is a Kárpát-medence természeti és földrajzi viszonyai alakították olyanra, amilyen most.

Megkülönböztetünk hosszú és rövid lábú erdélyi kopót. A hosszú lábúakat főként erdős területen, nagytestű vadakra való vadászatkor használták. A rövid lábúakkal pedig kisebb vadakra mentek, főként bokros vagy sziklás területen.

Színük lehet fekete vagy vörösbarna, azaz cserszínű. A fehér szín csak kis mértékben fordul elő, akkor is csak „mellényként”, a mancsokon vagy a farokvégén. Jelenleg csak a hosszú lábúakat tartják hivatalosan is magyar kutyafajtának, de sok tenyésztő tart rövid lábúakat, s azért küzdenek, hogy a fajta ezen képviselőit hivatalosan is magyar kutyafajtává nyilvánítsák. Helyzetüket nehezíti, hogy kevesen ismerik őket, továbbá, hogy nincs feladatuk. Amíg a kopózás nem engedélyezett, tarthatjuk őrző-védő állatként is. Az erdélyi kopó ugyan keveset ugat, de ha szükséges, vagyis ha idegen jön a házhoz, aki számára gyanús, akkor jelez. Bátor és

önálló kutya, amely meg is védi az udvart és a családját. Egy sokat sétáltatott és megfelelően szocializált, vagyis olyan eb, amelyet fokozatosan hozzászoktattak a környezete felől őt érő hatásokhoz, remekül bánik a család minden tagjával.

Lakásban is tartható, amennyiben gondoskodunk róla, hogy kelőképpen levezesse energiáit. Ha nem sétál eleget, feszült, ideges lesz. Sétáltatásnál ne engedjük el a pórázról, mert ősi ösztönei bármikor előtörhetnek, s akkor akár üldözőbe is vehet valamilyen más állatot.

Az erdélyi kopót néhány éve hungarikummá, azaz nemzeti kincsé nyilvánították.

* dúvad: kártékony és ragadozó állat; olyan állatfaj, amely pusztítja a hasznos állatokat.

Aranyosi Ervin

Nem piskóta?

Hát, ez kérem, nem piskóta!
Olyan, mint egy puha csont!
Ha megrágom, finom, édes,
s fogam helye csupa pont.
Megtámadom, megugatam,
– hát ez bizony nem harap!
Ha nem figyel a gazdája,
egy morzsája sem marad...

Nemes Orsolya

Magyar kutyafajták

Okos szeme bátran csillog,
Éles foga kaffog, villog.
Ha a **puli** nekiszalad,
Pásztor nyája gyorsan halad.

Süthet a nap, fújhat a szél,
A fürge **pumi** sosem henyél.
Szélsebesen fut és csahol,
Máris megtelik az akol.

Ha a **mudi** heverészet,
Bárány békén legelészhet.
Ám ha futni támad kedve,
Szalad a nyáj is bégetve.

Hatalmas és vakmerő,
Félelmet nem ismerő.
Medvét, farkast mind elűzi,
Gulyánkat a **kuvasz** őrzi.

Azért fehér, nem fekete,
Hogy a pásztor észrevegye.
Éhes medve ellensége,
Komondor a farkas réme.

Kecsesen szökken, majd elillan,
Magyar agár a réten villan.
Elöl a nyúl, ő utána,
Senki se ér a nyomába'.

A vadász legjobb barátja,
Hűséges társa, komája.
A **magyar vizsla** a lőtt vadat
Elhossa, nézd, ott szalad.

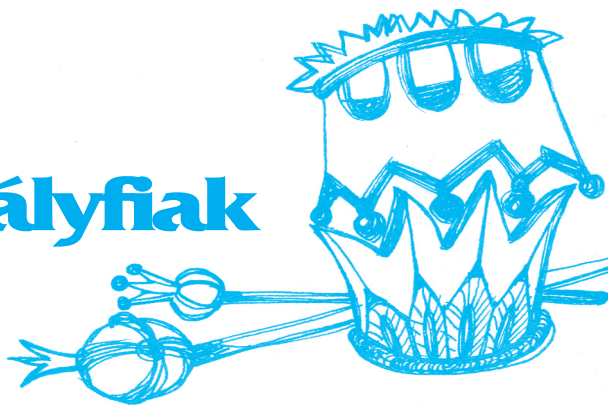
Kajla képe csupa mosoly,
Nyelve kilóg, ahogy lohol.
Drótszórú vizsla hozza
A lőtt vadat asztalunkra.

Hogyha sebzett vadat lát,
Elindul a vércsapán,
Csalhatatlan orra jó,
Ő az **erdélyi kopó**.

Lázár Ervin

Szurkos kezű királyfiak

Volt egyszer két király. Szomszédok voltak, a házukat egy léckerítés választotta el egymástól. Egy tavaszi napon Egyik király jókor reggel kiment a kertjébe, hogy megkapálja a sárgarépát. Ahogy kilépett az ajtón, abban a pillanatban lépett ki a szomszéd házból Másik király.

– Jó reggelt! – mondta barátságosan Egyik király.

– Adj' isten! – válaszolta ugyanolyan barátságosan Másik király.

Ilyen barátságosak voltak mindig, sohasem veszekedtek, pedig már elég régóta laktak egymás mellett. Olyannyira nem veszekedtek soha, hogy a negyedik házban lakó király még azt is kétségbe vonta, hogy igazán királyok.

Odaballagtak a kerítéshez, kezét szorították, s megkérdezték egymást: „Mi jóra készül, szomszéd?” Mindenik azt mondta: „Sárgarépát akarok kapálni.” Erre el is nevettek magukat, mert ez már évek óta így ment, mintha éjszaka kitalálták volna egymás gondolatát: mindennap ugyanarra készülődött mindkettőjük, s majd mindennap ugyanazt is csinálták. No de hiszen ez nem csoda: akkor kapálták a sárgarépát, amikor megjött az ideje; a búzájuk is egyszerre érett meg, persze hogy egyszerre aratták. Fát vágni is együtt jártak az erdőre, mert fát vágni télen szokás – mikor vágtak volna máskor?!

Annak idején lányuk is egyszerre született, s éppen ebben az időben került eladósorba mind a kettő.

Erről beszélgettek sárgarépa-kapálás közben. Nyugodtan beszélgethettek, a sárgarépa ágyása mind a kétőnek közel volt a kerítéshez – nem is kellett abbagygni a kapálást.

– Felséged mikor adja férjhez a lányát? – kérdezte Egyik. A királyok ugyanis leggyakrabban felségnek szólítják egymást. Ez ugyan nem jelent semmit, mert van olyan király, aki azt mondja a másik királynak, hogy felség, és közben azt gondolja magában, pernahajder. De ez a két király, amikor azt mondta, felség, magában is azt gondolta, hogy felség.

– Hát én hamarosan – mondta Másik –, már van is három kérője a lányomnak.

– Az enyémnek is három van – mondta Egyik, és megbeszélték, melyik kérő kicsoda-micsoda. Persze mind a hat legény királyfi volt.

– És felséged tudja-e már, melyik közülük a legkülönb?

– Én biz még nem. És felséged?

– Én sem.

– S hogyan választja ki a legkülönbet?

– Még nem tudom, de azt hiszem, próbára kellene tenni őket.

Ebben aztán meg is egyeztek, csak azt nem tudták eldönteni, milyen próba felelne meg a legjobban. Elhatározták hát, hogy délután ünneplőt öltenek, és meglátogatják a közel lakó, öregebb királyokat, akik már férjhez adták a lányukat, s megkérdik őket, milyen próbatételt alkalmaztak. Izombizom király azt mondta:

– Össze kell eresztetni mind-egyiket a hétfejű sárkánnyal, s amelyik legyőzi, azé legyen a lányotok.

– És ha mind a három legyőzi? – kérdezték a királyok.

– Akkor a tizenkét fejűvel, ha azt is, akkor a huszonnégy fejűvel és így tovább! – mondta Izombizom.

A két király hümmögött, de azért megköszönte a tanácsot, és egy házzal odébbállott.

Csakkinck király azt mondta nekik:

– Amelyik a legtöbb kincset hozza, annak adjátok.

Eszerece király egy feladványt mondott el:

– Adjatok nekik kilenc egyforma golyót, a kilenc közül egy legyen kicsit súlyosabb, mint a többi, de ezt szemmel ne lehessen látni. Amelyik egy kétkarú mérleggel két mérésből ki tudja választani azt az egy nehezebb golyót, annak adjátok.

Nyalkabalga király csodálkozott, hogy ilyesmit kérdeznek. Nem kell oda semmi próbatétel, annak adják, amelyik a legszebb.

Amikor a két király hazafelé ballagott, igencsak vakarta a fejét.

– Hát ezekkel a tanácsokkal nem sokra mentünk.

– Bizony nem.

– Mert lehet valaki erős, gazdag meg szép, de mit ér vele, ha például lusta?

– Vagy netalántán gonosz.

– Bizony – bólogatott Egyik.

Így váltak el. Otthon mind a kettő elővett kilenc golyót, egyfor-

ma súlyúakat, csak egy volt valamivel nehezebb, meg egy kétkarú mérleget, és próbálták megoldani Eszerece király feladványát. Még éjjélkor is mérleget, de sehogy sem sikerült megoldani. Erre aztán dühösen odavágtak golyót, mérleget, s azt gondolták, már miért kellene egy olyan okos vő, aki azt is tudja, amit ők nem.

S aztán már csak egy hónap múlva találkoztak.

– Holnap lesz az esküvő – újságolta Egyik király.

– Nálunk is – mondta Másik király.

Még csak nem is csodálkoztak, hogy ez is egyszerre lesz. Megszokták már.

– Azon se csodálkoznék – mondta Másik király –, ha véletlenül ugyanolyan próbatételt találtunk volna ki.

– Pedig én elég furcsát eszeltem ki – mondta Egyik király. – Beszurkoztattam mind a háromnak a kezét.

Másik király szeme felcsillant.

– Én is – mondta. – S azt mondtam nekik, egy hónap múlva jöjjenek vissza, de addig nem szabad kezét mosniuk.

– Akárcsak én.

– No és mi volt, amikor visszajöttek?

– Hát – mondta Egyik király –, beállított az első, és szégyenlősen zsebre dugta a kezét. Mondom neki: „Na, mutasd csak a kezedet!” „Ne haragudjon felséged” – mondja, és elém nyújtja a kezét. Bizony

arról egy cseppig lekopott a szurok. „Hát te mit csináltál?” – kérdeztem. „Tudja, felséged, eltörött a kocsim kereke” – mondta. „Na és?” „Hát meg kellett javítanom, ha nem akartam egy hónapig ott ülni az árokparton. S mire megjavítottam, megéheztek a lovaim, el kellett menni szénát kaszálni; mire hazaértem, ott is várt a tömérdek munka. Dolgoznom kellett. Lekopott hát a szurok.”

– Szakasztott így volt az én lányom első kérője is – mondta Másik király –, csak nem a szekere törött el, hanem a háza teteje szakadt be.

– A második kérő meg – folytatta Egyik király – sokáig nem akarta előhúzni a zsebéből egyik kezét sem. Azt gondoltam, nyilván ő is dolgozott, az ő kezéről is lekopott a szurok. Aztán nagy unszolásra előhúzta a bal kezét. Nem kopott le arról biz egy csepp se. Mondom neki, a jobb kezét is mutassa. Nem nagyon akarta, de addig erőltettem, míg végre előhúzta. Arról meg lekopott a szurok. Nem mondta meg, miért csinálta, de később magamtól is rájöttem. Nyilván nem tudta kiszámítani, mi tetszik majd nekem. Gondolta, ha szükséges, a szurkos kezét mutatja, vagy ha másképpen alakul, akkor azt, amelyikről lekopott.

– Érdekes! – mondta Másik király. – Az én lányom második kérője is be akart csapni. Csak nem egészen így. Zsebre se tette a kezét, úgy jött, és feketébb volt rajta

a szurok, mint eredetileg. „Te – mondtam neki –, ez nem az a szurok, amit egy hónappal ezelőtt rákentünk.” De ő csak erősködött, hogy bizony az. Végül aztán mégis kiderült: a régi szurkot, ahogy hazaért, lemosta a kezéről, s csak mielőtt újra hozzánk indult, akkor kente be. Na és a harmadik?

– A harmadik egy rongyból bugyolálta elő a kezét, ugyanúgy volt rajta a szurok, ahogy rákentük. Azt mondta, azért csavarta rongyba, hogy óvja a szurkot, minél kevesebb kopjon le róla.

– Szakasztott így a miénk is! – kiáltott fel Másik király. – Azt mondta, inkább düljön össze minden, de ő akarja feleségül venni a lányomat. Ezért óvta a szurkot.

– Hát ez érdekes. Ha nem tudnám, hogy más-más három királyfi volt, még azt hinném, hogy ugyanazok jártak felségednél is meg nálam is.

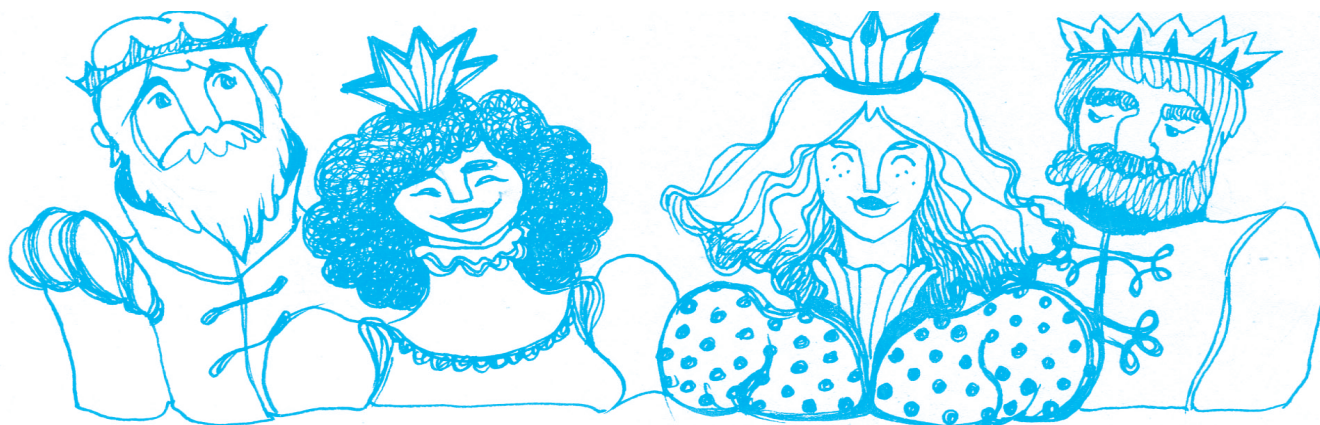
– No, és felséged melyiket választotta? – kérdezte nagy érdeklődéssel Másik király.

– Hát ez nem is lehet vitás – mosolyodott el Egyik –, a legkülönbet. Azt, amelyiknek a munka a legfontosabb, s nem számít neki, hogy kopik a szurok, vagy nem kopik.

Másik királynak erre leesett az álla.

– Hát érdekes. Mert én azt tartottam a legkülönbetnek, amelyik a lányom miatt mindent félbeszerbe hagyott inkább, mintsem hogy lekopjon a kezéről a szurok.

A két király azóta is azon vitatkozik, melyiküknek volt igaza.

Ábrahám vándorúton

Az Úr megszólította Ábrahámot:
– Menj el földedről, atyád házá-
ból, arra a földre, amelyet én mutatok
néked! Nagy néppé teszek – megál-
dalak, és te magad is áldás leszel!

Ábrahám útra kelt. Vele ment
felesége, Sára, az unokaöccse, Lót
és a szolgálinak serege. Sátrakban
laktak, a nyájaikat legeltették. Ahol
tábornak ütöttek, mindenütt oltárt
emeltek az Úrnak.

Teltek az esztendőök. Szépen gya-
rapodtak nyájaik. Ábrahám szolgálái
és Lót szolgálai néha már összekap-
tak a jobb legelőkön. Ábrahám ek-
kor ezt mondta unokaöccsének:

– Ne legyen köztünk viszály:
válassz magadnak területet, váljunk
el egymástól!

Békésen elváltak, és mindegyi-
kük a maga választotta vidéken le-
geltetett.

Néhány év múlva azonban há-
ború tört ki azon a vidéken, ahol
Lót lakott. Egy rablócsapat Sodoma
városának lakóival együtt Lótot is
elhurcolta. Ábrahám felfegyverez-
te háromszáztizennyolc vitézét és
kiszabadította Lótot is, meg a többi
foglyot is.

Hazafelé jövet Melkisédek,
Sálem királya kenyeret és bort vitt
ki eléje:

– Áldott vagy, Ábrahám, a fel-
séges Isten előtt!

Ábrahám mindenéből tizedet
adott Melkisédeknek.

Amikor hazaértek, megjelent az
Úr Ábrahámnak látomásban:

– Ne félj, Ábrahám: én vagyok
pajzsod, aki védelmez, és a jutal-
mad bőséges lesz!

Keserűen válaszolt Ábrahám:

– Mit adhatsz nekem, Uram?
Gyermeektelen vagyok!

– Tekints fel az égre, számold
meg a csillagokat: annyi utódod lesz!

Ábrahám hitt az Úrnak. Ekkor
így szólt hozzá Isten:

– Szövetségre lépek veled, örök
szövetségre!

Ábrahám könyörög Sodomáért

Forró délben a sátor hűvösében
pihent Ábrahám. Lépteket hallott:
három ismeretlen állt a sátor előtt.
Felkelt, meghívta őket. Leültek,
beszélgettek. Aztán útnak indultak:
Ábrahám is velük ment, hogy el-
kísérje őket egy darabig. Sodoma
felé tartottak. Útközben megszólalt
az egyik:

– Vajon eltitkoljam-e Ábrahám
előtt, amit tenni akarok? – Senki
sem válaszolt, némán mentek to-
vább. Így folytatta hát:

– Sok a jajkiáltás Sodoma és
Gomora felől, lemegyek, megné-
zem, vajon úgy van-e? És ha igaz
a sok jaj: elpusztul a város!

Ábrahám megértette a beszéd
titkát, felismerte, ki előtt áll.

– Uram, vajon elpusztítod-e az
igazat is a bűnössel együtt? Hátha
van ötven igaz ember a városban?

Az Úr így felelt:

– Ha találok Sodoma városában
ötven igazat, megkegyelmezek az
egész városnak.

Érdekes alku kezdődött.

– Ha az ötven igaznak öt híja
lenne, Uram?

– Nem pusztul el a város, ha
találok negyvenötöt.

– És ha csak negyven igaz em-
ber van ott?

– Nem teszem meg a negyvenért.

– De hátha csak harminc van?

– Nem teszem meg, ha találok
harmincat.

– És ha csak húszan volnának?

– Nem pusztítom el a húszért.

– Bocsásson meg az én Uram,
hogyha még egyszer szólok: de
hátha csak tíz található ott?

– Nem pusztítom el a tízért –
válaszolta az Úr.

De nem volt tíz igaz ember: csak
Lót és családja nyert kegyelmet.
Másnap kora hajnalban kellett me-
nekülniük a városból.

Napfelkeltekor kénköves-tüzes
eső hullott a városra, elpusztult
Sodoma és Gomora. Semmi sem
maradt a helyén.

Amikor Ábrahám felkelt, már
csak a hatalmas füstfelhőt látta.

Bibliai ábécé

Patmosz. Kis görög sziget Kis-Ázsia nyugati partja közelében. János apostolt ide száműzték Kr. u. 95-ben. Itt írta a Jelenések könyvét, amelynek leírásait részben a sziget vad hegyei és sziklái is ihlették.

Páfosz. Ókori görög város Ciprus szigetén. Itt találkozott Pál első missziói útján egy Barjézus nevű zsidó mágussal és álprófétával. Az evangélium hirdetésével szembeszegülő mágust Pál ideiglenes vaksággal verte meg az Úr nevében. Ezt látva, elámult és hitre jutott Szergiusz Paulusz ciprusi helytartó.

Pál. A legnagyobb apostol az Újszövetségben, az Úr „választott edénye”. A hagyomány szerint alacsony, görbe lábú ember volt, és valami szembaja lehetett. (Leveleit általában diktálta, de az üdvözlést a végén saját kezével és nagyobb betűkkel írta. Mivel a bibliai könyvek mind csak későbbi másolatokban maradtak ránk, Pál keze írását sem ismerjük.) Tarzusban született, a kis-ázsiai Cilicia nevű római tartomány (ma Törökország) tengerparti városában. Szülei zsidók voltak, s eredetileg Saulnak hívták, de születésétől fogva római polgár volt, és jó nevelésben részesült. Jeruzsálemben Gamálieltől tanult, és hitbuzgó farizeus lett. Jézussal életében nem találkozott, de a tanításával szembefordult és üldözte a jeruzsálemi Krisztus-hívőket. Jelen volt István vértanú megkövezésénél, majd a főpaptól felhatalmazást kért és kapott a damaszkuszi hívek üldözésére is. Ezen az úton azonban egy csodálatos látomásban megjelent neki a feltámadott Krisztus, és egész életére tanítványává és apostolává tette. A damaszkuszi és jeruzsálemi hívő zsidók kezdetben bizalmatlanok voltak iránta, úgyhogy hazament Tarzusba, és ott hirdette az evangéliumot. Itt kereste fel Barnabás, aki János Márkkal együtt társa is lett első missziói útján. Az Apostolok cselekedeteiről írt könyv három missziói útjáról tudósít. Ezek során számos gyülekezetet alapított Cipruson, Kis-Ázsiában, majd a Balkán-félszigeten Macedóniában és Achájában (a mai Görögország), végül ismét Kis-Ázsiában. Amikor innen visszatért Jeruzsálembe, a zsidók elfogták és meg akarták ölni, egy római ezredes katonái szabadították ki a kezeik közül. A római keresztényüldözés idején szigorú fogságba került, s 67-ben Néro kivégeztette. A többnyire maga alapította gyülekezetekhez és egyes személyekhez írt leveleiben, amelyek az *Újszövetség* könyvei lettek, fejtette ki részletesen tanítását Jézus Krisztus váltságahaláláról, a beléje vetett hit erejéről, a hívő keresztény életéről, a gyülekezeti élet rendjéről és a feltámadás reménységéről.

Pálma. A Földközi-tenger mellékének és a *Biblia* országainak mindenütt megtalálható fája. Keskeny, magas törzsén nincsenek ágak, a tetején sűrűn nőtt hosszú levelei között van a tápláló gyümölcse: datolya vagy banán. Leveles ágaiból kötelet fontak vagy gyékényszőnyegeket készítettek. Nedvét borrá forralták, s magvait a tevék etetésére használták.

Páska. Ez az a nagy zsidó ünnep, amely az Egyiptomból való szabadulásra emlékezteti Izrael népét. A tizedik egyiptomi csapás során, amely után a fáraó végre elengedte a zsidókat, minden egyiptomi elsőszülött fiúgyermek és állat elpusztult. A zsidó családokat a páskabarány vére mentette meg ettől a csapástól. A páskabarányt a menekülés előkészületében sietve, kovásztalan kenyérral fogyasztották el. Ahol az öldöklő angyal meglátta a vért az ajtó szemöldökfáján, ott nem hajtotta végre az ítéletet. Így lett a páska a húsvét és az úrvacsora előképe: Jézus Krisztusnak, Isten Bárányának a vére szerez váltságot a benne hívőknek.

Pásztor. A *Biblia* kétféle értelemben beszél a pásztorról. Az egyik a juhok vagy más állatok pásztora, a másik az, aki embereket pásztorol, azaz részesít lelkipozásban. A nyáját őrző, azt legelőre és ivóvízhez terelgető, az elveszett juhot megkereső pásztor képe elevenen rajzolódik ki a *Bibliában*. Istenre is úgy tekintettek, mint „Izrael pásztorá”-ra, Jézus pedig szintén úgy beszélt magáról, hogy ő a Jó Pásztor, aki életét adja a juhaiért.

Pátriarcha. A szó „családfő”-t jelent, az *Ószövetség* görög változata és a régebbi bibliafordítások a zsidó nép ősatyáit, Ábrahámot, Izsákot és Jákobot nevezik így. Többnyire zarándok életet éltek, családjukkal és jószágaikkal vándoroltak egyik helyről a másikra. Ha megtelepedtek is valahol, mindig készen voltak arra, hogy felkerekedjenek és új legelőt keressenek a nyájaiknak.

Pecsét. Amikor még csak kevesen tudtak írni és olvasni, az okmányokra ütött pecsét szolgált hitelesítő aláírásként. A pecsétnyomóra vésett mintát a papirusz vagy bőrhártya aljára ragasztott viaszba vagy agyagba nyomták. A pecsétnyomó lehetett finom vésésű drágakő, gyűrű vagy nyakon viselt karika.

(Cecil Northcott *Bibliai lexikon gyerekeknek* című könyve alapján)

K. László Szilvia

Erdei igazság

Volt egyszer egy kerek erdő,
s volt benne egy rókavár.
Benne lakott anya, apa,
rókafiú, rókalány.

Történt egyszer, egy szép napon,
üres volt a rókavár.
Vadászni ment anya, apa,
rókafiú, rókalány.

Mentek, mentek, mendegéltek,
beértek a faluba.
Kövér tyúkok, kakas, liba,
finom rókavacsora.

Tele hassal ballag haza
a vidám rókacsalád.
Rókaanya, rókaapa,
rókafiú, rókalány.

Házuk előtt megtorpannak.
Nem üres a rókavár!
Míg vadásztak, beköltözött
egy népes ordascsalád.

Osztokodik a róka

Magyar népmese

Az üveghegyen innen, a selyemréten túl volt egy rengeteg erdő. Ebben a rengeteg erdőben, annak is a kellős közepén élt egyszer egy öreg medve. Ennek az öreg medvének volt két fia. Ezek egyszer elhatározták, hogy elmennek világgá szerencsét próbálni. Odaálltak anyjuk elé, elbúcsúztak tőle illendően. Az öreg medve megölelte fiait. Lelkükre kötötte, hogy soha el ne hagyják egymást. Megfogadták.

Azzal nekicammogtak az erdőirtásnak, onnan meg a szántóföldeknek. Mentek, mendegéltek. Egyszer azonban elfogyott az ennivalójuk.

Szomorúan kullogtak egymás mellett.

– Hej, de ehetném, testvér! – szólt a fiatalabb.

– Én is! – lógatta buksi fejét a másik. Amint mentek, mendegéltek, nagy kerek sajtot találtak, de nem

tudtak elosztani rajta, nem tudták elosztani igazságosan. Irigyen civakodtak, huzakodtak, morogtak, amikor közibük toppant a róka.

– Min vitakoznak, medve komák? – kérdezte a Ravaszdi.

Elmondták.

– Sebaj! Majd elosztom én igazságosan!

– Jó lesz biz az, jó lesz! – hagyták helyben a dörmögők.

Azzal fogta a róka a sajtot, eltörte kétfelé. Úgy intézte, hogy az egyik fele szemlátomást nagyobb legyen a másikonál.

Fölmordult egyszerre mind-egyik mackó:

– Ez nagyobb!

– Csak lassan, mackók! Türelem!

Azzal jó darabot leharapott a nagyobb feléből. Most meg a kisebb lett nagyobb.

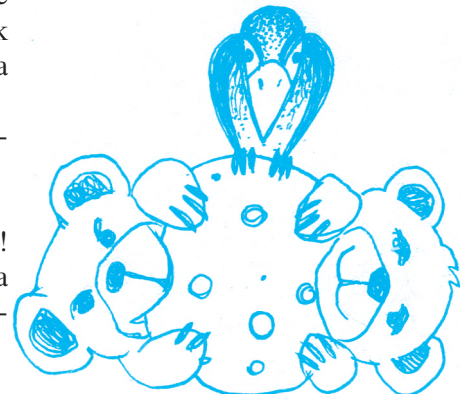
– Így se jó! – békétlenkedtek a mackók.

– Ugyan, ne türelmetlenkedjenek már! Értem én a magam mesterségét!

Le is harapott a nagyobbik darabból egy jókora falatot.

Most megint az lett a kisebb.

Így ment az osztokodás addig, míg a róka alaposan jóllakott. A két medvebocsnak alig-alig maradt a sajtból, mikorra egyforma lett a két darab.

Vitatkoztak, veszekedtek,
megegyezni nem tudtak,
végül rókáék sebesen
bölcshagolyért futottak.

Jöjjön gyorsan, nézze csak meg,
mekkora a pimaszság!
Döntse el az erdő bölcse,
kinél van az igazság!

Jött is már a tudós madár,
egy darabig hümmögött,
aztán körbenézett rajtuk,
és elmondta, hogy döntött.

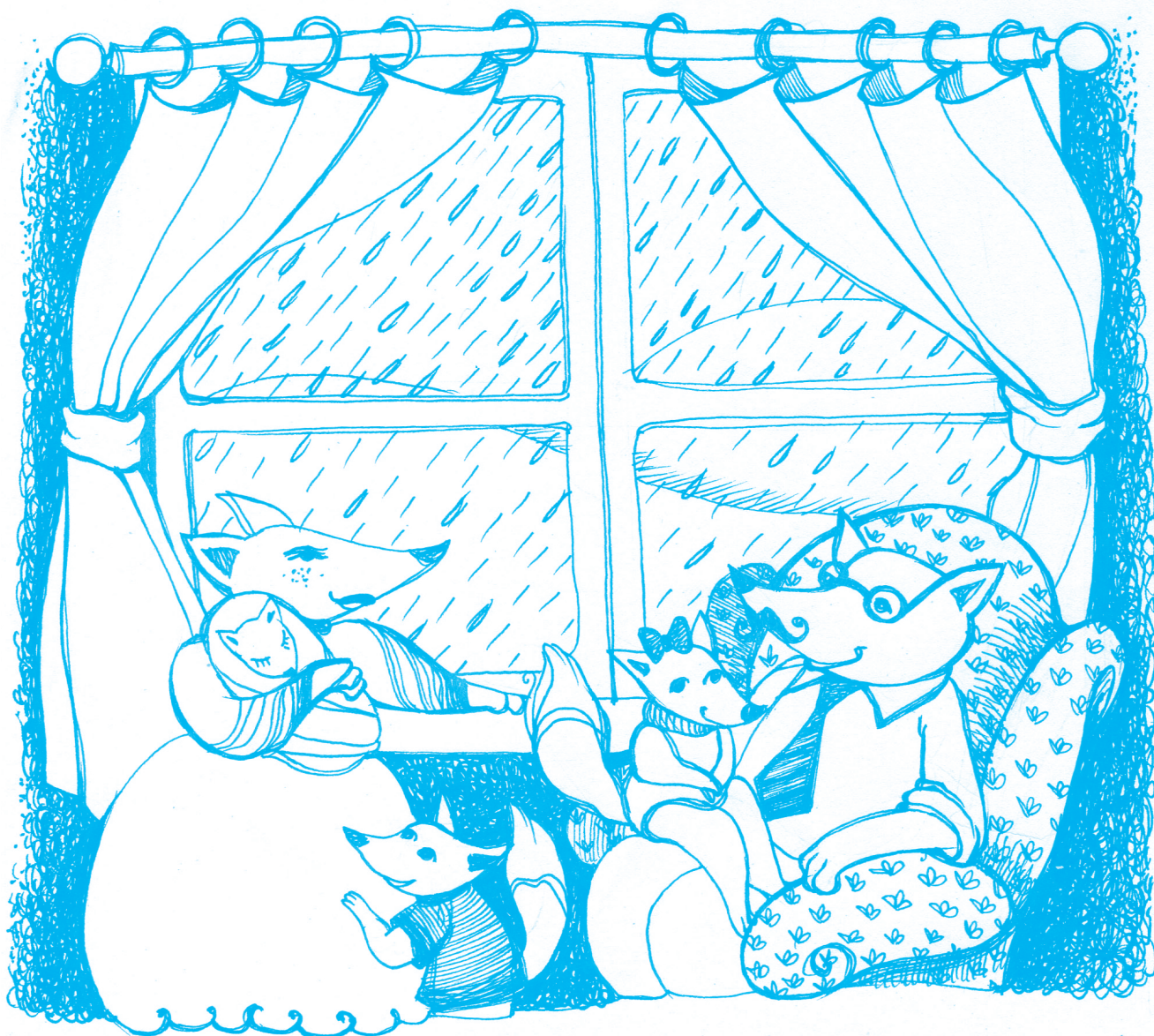
– Úgy gondolom – szólta a hagoly –,
döntsének a csillagok!
Barátságos, sárga fényük
minden este itt ragyog!

Ők tudják az igazságot,
nem szeretik, aki csal.
Kérdezzük meg, vajon kinek
füle mögött van a vaj?

Megijedt most farkas apó.
– Várj egy percet, barátom!
Most látom csak, nem itt lakunk,
eltévedtünk, sajnálom!

Összepakolt ordas farkas,
kézen fogta családját,
megfordult, és szélsébesen
elhordta az irháját.

Így történt, hogy újra nyugodt,
békés lett a rókavár,
Benne lakott anya, apa,
rókafiú, rókalány.

A rest menyecske

(Magyar népmese)

Egyszer volt egy rest leány, aki úgy nem szerette a munkát, hogy elment volna akár a temetésére is. Ezért nem is ment sokáig férjhez. Végül mégis akadt egy legény, aki elhatározta, hogy elveszi feleségül. De a leány addigra már a fejébe vette, hogy csak úgy megy hozzá a legényhez, ha neki nem kell majd asszonyként se dolgoznia. Ezért azt mondta a legénynek:

– Én hozzád megyek, de tudod-e, hogy van nekem egy nagy hibám?

– Mi? – kérdi a legény.

– Csak annyi, hogy Szent György-naptól Szent János-napig mindig fáj a fejem.

Látta a legény, hogy a lány csak ravaszkodik, mert ha Szent György-naptól Szent Jánosig fáj a feje, akkor az azt jelenti, hogy egész nyáron és ősszel nem akar dolgozni. Ezért elhatározta, hogy majd kigyógyítja őt ebből a betegségből.

– Egyet se búsulj – mondta a lánynak –, nekem is van egy hibám.

– Ugyan biza mi? – kérdi gyanútlanul a lány.

– Csak annyi, hogy a víztől úgy megrészegeдем, hogy azt se tudom, mit teszek.

– Azért ne fájjon a fejed – mondotta a legénynek –, majd iszol bort víz helyett.

Így hát megtörtént a jegyesség meg a lakodalom is.

Éppen tavasz volt, szántani kellett, de már Szent György napja is elmúlt. Az asszonynak meg is kezdődött a fejfájása.

Megy haza az ember a munkából, hát se étel, se ital, az ágy is vetetlen, a ház is sepreten. „Állj meg, asszony – gondolta az ember –, ha neked fáj a fejed, én meg úgy megrészegedek egy pohár víztől, hogy nem tudom, ki jár rosszabbul.” Azal odamegy, s vesz egy pohár vizet, jót húz belőle. Kezd dülöngélni. Vesz még egy pohárral, azt is le-

hajtja. Még egy pohár, még egy pohár, s úgy megrészegeedik tőle, hogy biz’ az asszonyt jól helybenhagyta.

Na, másnap megint elmegy a mezőre az ember. Amikor jön haza, hát az asszony nagy fehér kötényesen szalad eléje, kendője menyecsckésen hátrakötve:

– Jöjjön, kedves uram, majd én az ökröket bekötöm az istállóba. Menjen csak, ott a húsleves az asztalon, ott a palacsinta is.

Bemegy az ember. Eszik jóízűen, megtörli a száját, s azt mondja a feleségének:

– Na, ez jó volt, édes feleségem. Nem adnál most egy pohár vizet is?

– Jaj, édes uram, csak azt ne!

– Ugyan bizony miért? – tettei magát az ember.

– Hát tegnap is úgy megrészege-dett tőle. Hagyja a vizet, hozok magának finom kis bort, inkább igyék azt.

Ettől kezdve az asszonynak elmúlt a fejfájása, de nem is hagyta azóta se, hogy az embere vizet igyék.

Espán Margaréta

Ó a Kicsi, én a Nagy

Karácsonyra a Jézuskától egy kistestvért kértem.
Hogy jó leszek, s szeretni fogom, cserébe megígértem.

De bizony a kistesó se egyik, se másik karácsonyra nem jött,
ezért azt gondoltam, Gólya bácsi szárnya biztosan eltört.

A mama hasa egyszer csak gömbölyödni kezdett...
Nahát! Csak nem dinnyecsempészésbe kezdett?!

Rákérdeztem. Azt mondta, a teljes titkot fel nem fedheti,
de a pulcsija alatt a szülinapi ajándékom rejtegeti.

Szülinapra csoki, játék, kistesó! – Megkaptam az egészet. –
A Jézuska és a mama titkon biztos összebeszéltek.

Így hát Nagytesó lettem, pedig még elég kicsi vagyok.
Nem is értem, mért tartanak nagynak engem a nagyok.

Tesókámról elmondhatom, hogy nagyon következetes –
reggel, délben, evés előtt és után is sírni kezd.

Éjjel ordít, nappal zokog – a sorrend így rendes,
amikor eszik, legalább olyankor csendes.

Játszani vele semmit, de semmit nem lehet!
Nem valami jó játszótárs ez a gyerek...

Hogy mindent a szájába vesz, az alapvető,
de ez a barátok előtt nem valami menő.

Mama szerint legyek türelmes: majd megnő!
Nem lesz örökké baba, várni nem rettentő.

Azt mondja, régen én is ilyen voltam.
Sokáig a biciklit is visszafelé toltam.

Mamának igaza volt... valahogy mindig az van:
Tesóval jól eljárszunk már kint a gazban.

Jó pajtás lett belőle mindenféle játékban, zúrben,
Együtt úszunk a tengerben és bolyongunk az űrben.

Nem is hittem, hogy ez lesz... de tényleg!
Lehet, hogy kellene belőle még egy?

Nagy Bandó András

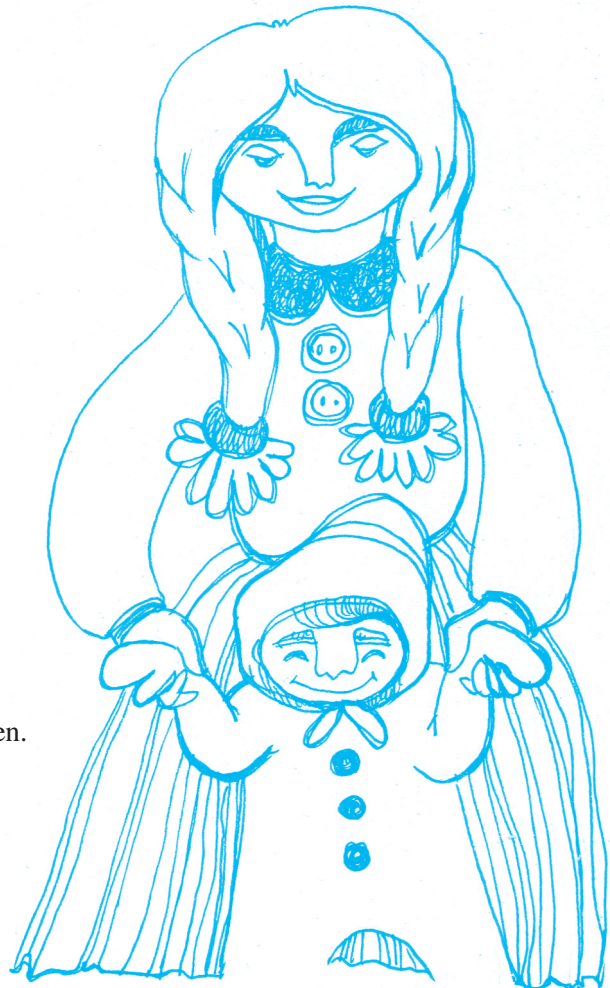
Egykevers

Testvérem nincs, egyke lettem,
egykelétem nem feledtem.
Édességet ezret ettem,
nem kellett, hogy elfelezzem.

Reggel egyként ébredtem,
kis tesómat nem kerestem.
Délben, este henteregtem,
jöttem-mentem rengetegben.

Egyszer mindent megtehettem,
mentségem nincs, hetyke lettem.
Tervem még csak hevenyészett,
elképzeltem az egészet:

kieszeltém elég régen,
Egyke bété lesz a cégem.
Nem lesz szükség két gyerekre,
szingli leszek, persze egyke.

Kié lesz az ajándék?

Egy kis ajándékot becsomagolunk több réteg csomagolópapírba. Minden réteget jól rögzíteni kell (ragasztóval, masnival, gumival stb.).

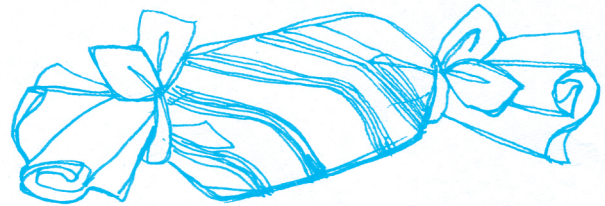
A játékosok körben leülnek, és egyikük megfogja a csomagot. A játék zenére indul.

Amikor a zene elindul, a játékosok meghatározott irányban elkezdik adogatni egymásnak a csomagot (tilos egy-két másodpercnél tovább kézben tartani). Amikor a zene elhallgat, a csomagot éppen a kezében tartó játékos lebont róla egy réteg csomagolópapírt. Majd a zene újraindul, és a csomag halad tovább. A játék addig tart, amíg valaki le nem veszi az utolsó csomagolópapírt, és meg nem nyeri az ajándékot.

Elnök – titkár

A játékosok körben ülnek, az egyikük lesz az elnök, egy másik a titkár, harmadik a jegyző, majd egyes, kettes stb. A játékot mindig az elnök kezdi. Felvesznek egy ritmust, ami alapján először a saját, majd az általa kiválasztott játékos nevét említi, pl.: elnök – titkár; mire a titkár ritmusban maradva folytatja: titkár – egyes, és így tovább. Aki eltéveszti vagy kiesik a ritmusból, az az utolsó helyre ül, míg mindenki feljebb kerül eggyel.

Akkor kapsz, ha adsz!

Az előzőhöz nagyon hasonló játék. Annyiban más, hogy minden papírrétegre egy zálog van írva (pl.: sapka, kedvenc toll, cipőfűző stb.), így annak a játékosnak, aki a zene elhallgatásakor a kezében tartja a csomagot, ahhoz, hogy a soron következő papírréteget lebonthassa, oda kell adnia a papírra írt zálogot a játékvezetőnek.

Egészen addig tart a játék, amíg valaki le nem veszi az utolsó csomagolópapírt, és meg nem nyeri az ajándékot.

A zálog visszaadása: A játék közben összegyűlt zálogokat a játék végén bele kell rakni egy táskába, és egy másik játék keretében vissza lehet juttatni a gazdájának. „Mit érdemel az a bűnös, akinek a záloga a kezemben van?” – teszi fel a kérdést a játékvezető, miközben a táskában megfog egy tárgyat úgy, hogy a játékosok ne lássák, hogy mely tárgyat fogja. Ezután a játékosok meghatározzák, hogy mit kell megcsinálnia az ismeretlen tárgy gazdájának (pl.: 1 percig fél lábon állni, a tőle balra ülőnek pusztit adni stb.). Ha megegyeztek a büntetésben, akkor a játékvezető kiveszi a kezét és a benne lévő zálogot a táskából, és a gazdájának teljesítenie kell a korábban kiszabott feladatot. Ha sikerül, megkapja a zálogát.

A, a, a, a farsangi napokban

1. A, a, a, a far-san-gi na-pok-ban, a far-san-gi na-pok-ban le-szünk mi is
 2. Bé, bé, bé, is-ko-lá-ba men-jünk bé! Ta-ní-tó-ink ked-vé-re, szü-le-ink ö-
 ví-gab-ban! A, a, a, a far-san-gi na-pok-ban.
 rö-mé-re bé, bé, bé, is-ko-lá-ba men-jünk bé!

Egy-két hete, vagyis három

1. Egy - két he - te, vagy - is há - rom,
 hogy a szám - a - dó - mat vá - rom.
 A - mott jön egy sza - már - há - ton, az lesz a szám - a - dóm, lá - tom!
 2. Jónap' Isten, jó bojtárom, Nincsen károm, de nem is lesz,
 csak azt kérdem, van-e károm? míg a nyáj a kezeden lesz!

Töltsd teli pajtás

1. Töltsd te - li paj - tás, po - ha - rad, po - ha - rad,
 míg ki nem á - zik a fo - gad, a fo - gad.
 Refr.: Így jár, a - ki min - dig bort i - szik, míg a te - me - tő - be ki - vi - szik.
 2. Eltemették az öreget, öreget, Melléje tették az üveget, üveget.
 Refr.: Így jár, aki mindig bort iszik, Míg a temetőbe nem viszik!
 3. Volt nékem pénzem, elástam, elástam, Kiszáradt a torkom, kiástam, kiástam.
 Refr.: Így jár, aki mindig bort iszik, Míg a temetőbe nem viszik!

Túl a vízen

1. Túl a ví - zen egy ko - sár, ab - ban la - kik egy ma - dár.
 Ab - ban la - kik egy ma - dár, ki - ért szí - vem hol - tig fáj.
 Várj, ma - dár - kám, várj, várj, várj, es - te hoz - zád me - gyek már!
 Meg - vís - gá - lom szí - ve - det, vé - le sze - re - te - te - det.

2. Túl a vízen zörgős malom, ott örül az én galambom. Várj, madárkám, várj, várj, várj, este hozzád megyek már!
 Ott egyebet nem örölnek, csak bút, bánatot eleget. Megvizsgálom szívedet, véle szeretetedet.

Juhász Magda

Vége a télnek!

Zizzen a nádas,
zöldül a lomb,
vége a télnek,
szól a kolomp.
Most a tavasznak
szép szava hallik,
kékebb az ég és
földig lehajlik.
Száll már a dallam:
– Vége a télnek,
szívünkben zsong a
víg hálaének.

Tamás Mária

Ki űzi el a telet?

Teletűző,
fűnövesztő
harang hangú
csengettyűző,
eszterlánci
cérnát fűző
kikelet.

Drégely László

Télkergető

Fenn az égen, lenn a réten
fúj a szél.
Felhőt kerget,
kis verebet nem kímél.
Hess szél! Hess szél!
Tavasz van már,
nem tél!

Osvát Erzsébet

Télkergető

Fuss, te Tél!
Fuss, te Tél!
Jön a Tavasz, utolér.
Jön óriás
sereggel,
hóolvasztó meleggel.
Eső dobol
hátadon,
a Nap sem lesz pártodon.
Hányszor mondjam,
tűnj el gyorsan,
szépszerivel, míg lehet.
Mert ha vársz – hát jaj neked!

Juhász László

Tavasváró

Ébrednek víg rügyek,
tavasz úrfi száguld,
zsendülnek zöld füvek,
a szél meg csak ámult.

Tavasz jár az erdőn,
gímszarvasok nézik
ígéretet keltőn,
hogyan nő az égig.

Csoóri Sándor

Tavaszi bodza-vers

Szoknyát varrat a bodza,
így készül a tavaszra,
csipkés szélút
és puhát,
éppolyat, mint nagyanja –
mert ha nem varratna,
hát csupasz maradna.

Donászy Magda

Hóvirág

– Hóvirágom, virágom,
mi újság a világon?

– Véget ért a hosszú tél,
simogat az enyhe szél,
melegebben süt a nap,
újra szalad a patak.
Hallottam a cinegék
kikeleti énekét,
tavasz jár a határon.

– Ó, be szép ez, virágom!

Pataki Edit

Kikeleti hír

Nagy újság van, Gyerekek!
A Százlábú felébredt!
Átaludta a telet,
pislákolva nyit szemet,
s nagy vidáman lépeget.
Mit is mondtam? Lépeget?
Emel lábat eleget!
Ötven ballal, ötven jobbal,
előbb tipeg, aztán nyargal.
Köszönti a Kikelet,
ő meg visszainteget.
Ránevet a Napsugár
s piros Katicabogár.

Ás-ás

Keresd meg a meghatározásokhoz tartozó, -ás-ra végződő szavakat. Figyelem: a pontok száma egyezik a keresendő betűk számával! Segítségként néhány betűt is megadunk.

Palánták, magok helye: . . . ás

„Föld alatt” végzett régészeti kutatás: . s . . ás

Buszra, vonatra várunk itt: á . . . . ás

Fémből készült tárgy sérülése: h . . p . . ás

Elszántság, fáradhatatlanság: k . . a . . ás

A fától az erdőt

A következő mondatokban összesen öt fafajta neve rejtőzött el. Te megtalárod mindegyiket?

A ház előtt fura alak ácsorgott.

Betelt a pohár, Sándor!

Végig Laciék vezettek, de Pistiék végül elébük kerültek.

Ez itt a két bocink. Ő Riska, aki megesz tenyeremből almát, szénát, ő pedig Boris, aki csak néz.

Csak sorjában!

Alkoss értelmes szavakat az ábécé sorrendben megadott betűk halmazából (pl.: ékmr – krém), majd írd be a kapott szót a négyzetrácsba. Ha jól dolgoztál, az első függőleges oszlopban egy állatnév lesz olvasható.

1. aácp

2. ársz

3. ikno

4. adjm

5. akpr

6. ákor

7. agny

8. dlöz

Lépésről lépésre

Keresd meg, s a pontok helyére írd be azt a szót, amely az első és a harmadik szótól is csak egy-egy betűvel különbözik! Pl.: haj – háj – máj. Segítségként annyit elárulunk, hogy az első szó egy állat, a második egy szám, a harmadik egy zöldség, a negyedik pedig egy épület megnevezése.

bika

...

béke

párom

...

hárem

kapok

...

Kopor

gáz

...

húz

Képrejtvények

árván

í=i

K

SZ

**Beküldési határidő:
2015. március 30.**

Postabontás

A 2014/4. szám rejtvényjeinek megfejtése

33. oldal

Cserebere: szák – zsák, láma – álma, éger – égre, szúr – zsúr, rezi – Erzi.

Névkereső: József, Szilárd, Viktória, Ildikó, Lajos, Ferenc, Dóra.

Ki vagyok? Balaton, oroszlán, hó, óra, cin – bohóc.

Állatnevek: panda – damil, harkály – kályha, zebra – rakta, oroszlán – lándzsa, Katalin – linzer, Márton – tonhal, énekkar – Karolina, halász – László, András – ráspoly.

Szám, szín: 2+1, 1+2, 0+3, 1+1+1, 3+0 – fehér (3); 5+1, 3+3, 2+4, 1+5, 3+2+1, 2+2+2, 4+2 – piros (6); 4+5, 6+3, 7+2 – sárga (9); 5+7, 9+3 – barna (12).

Legutóbbi számunk rejtvényjeire az eddigienél is több megfejtés érkezett. A nyertesek kisorsolásakor Ádám Máté (Palágykomoróc), Dávid Leonóra (Mezőgecse), Halász Emília (Beregújfalu) és Tar Sándor-Eduárd (Beregrákos) nevét húztuk ki. Gratulálunk, és köszönjük a sok levelet, amelyet nekünk küldtetek. Legközelebb is legyenek legalább ilyen ügyesek!

Réka beteg

Réka beteg, nagy a láza,

Anyuval, apuval fekszik az ágyban.

– Mi fáj, hol fáj? Hívjunk-e orvost?

Vagy talán a sütiárust?

Réka nem szól semmit, hallgat,

S befordul a falnak.

Másnap reggel Réka felkel,

Az asztalon egy torta hever.

Mire anya észrevette,

Réka már a tortát megette.

Malomka Gabriella, Csap, 4. osztály

A körforgás (1.rész)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy picike, szorgos kis egérkecsalád. Az egérkecsalád tagjai: Méri, az egérmama, Árpád, az egérapa, Luszi, az egérlány. Boldog kis család ők. A Csendes-óceán partján élnek egy nagyon szép kis faluban. Ott csupa egér él. Vízük nagyon sok volt. Élelmük is volt sok. Szóval, jó sorsuk volt a falubelieknek. Mériéknek volt messze-messze Londonban egy nagyon kedves rokonuk, Elizabeth. Minden évben ellátogatott hozzájuk a Csendes-óceán partjára. Mindig visz valami ajándékot Luszinak, és mindig visz olyan híreket, amiket Méri, Árpád és Luszi még nem tudnak. A világról ők keveset tudnak – a természetről, az állatokról, hogyan élnek az emberek stb.

Elizabeth az idén is ellátogatott Mériékhez. Luszinak vitt egy divatos táskát. Örült neki Luszi, megköszönte az ajándékát. De Elizabeth egy nagy hírt, újdonságot is vitt a természetről.

– Tudjátok-e, mi az a körforgás? – kérdezte.

– Körforgás? – álltak megdöbbenve. – Nem tudjuk, mi az.

– A körforgás csodás dolog, nálunk, Londonban is van ilyen. Többféle körforgás van. Mesélek nektek egyről, nagyon érdekes, meglátjátok.

– Olyan izgatott vagyok már! – mondta Luszi.

– Szóval – kezdte Elizabeth, – van négy évszak: tavasz, nyár, ősz, tél. Ti csak a nyarat ismeritek, hisz itt csak az az évszak van. Minden évszak három hónapból áll. A tavasz: március, április, május. A nyár: június, július, augusztus. Az ősz: szeptember, október, november. A tél: december, január, február. Ezek az évszakok egymást követik. A tavasz virágot hoz, sok napsütést, némi esőt. Ez a folyamat elmúlik, jön egy másik folyamat, nyáron. A nyár meleget, sok gyümölcsöt hoz nekünk. Lassan ez a folyamat is elmúlik, s jön egy másik, ősszel. Az ősz esőt, szelet hoz nekünk, a fák álomba merülnek. Elmúlik ez a folyamat is, s jön egy új, télen. A tél jeget, havat, hideget hoz nekünk. Ez a folyamat is elmúlik. Kezdődik minden előlről. Jön a tavasz újra, követi a nyár, aztán jön az ősz, s a tél. S megy ez így, míg világ a világ. Ezt hívják körforgásnak. Ez volt az egyik fajta körforgás a természetben.

– Húha! – mondta Árpád. – Ez igen! Mi, egerek mindent tudunk. De ezt mi nem tudtuk. Ez a természet csodája. S van többféle körforgás? Meséld el nekünk!

– Hi-hi! – nevetett Elizabeth. – Majd elmesélem, ha ismét jövök látogatóba. Nagyon érdekes lesz a következő körforgás.

– Már alig várjuk! – mondta Méri. – Ez csodálatos dolog.

– No, eljött az ideje, hogy hazainduljak – mondta Elizabeth. – S már itt is van a hajóm. Örültem, hogy itt lehettem. Jövőre ismét találkozunk! Viszlát!

– Viszlát! Visszavárunk jövőre is! – mondták a családtagok. S Elizabeth már messze-messze járt a hajóval. Mériék alig várják, hogy Elizabeth újra eljöjjön, és új dolgot tudjanak meg a körforgásról.

A körforgás következő típusát a Körforgás 2. részében olvashatjátok el. Elárulom, érdekes lesz.

Szemszicskó Donatella, Nagygejőc, 6. osztály

Birta Tamás, 10 éves, Beregszász

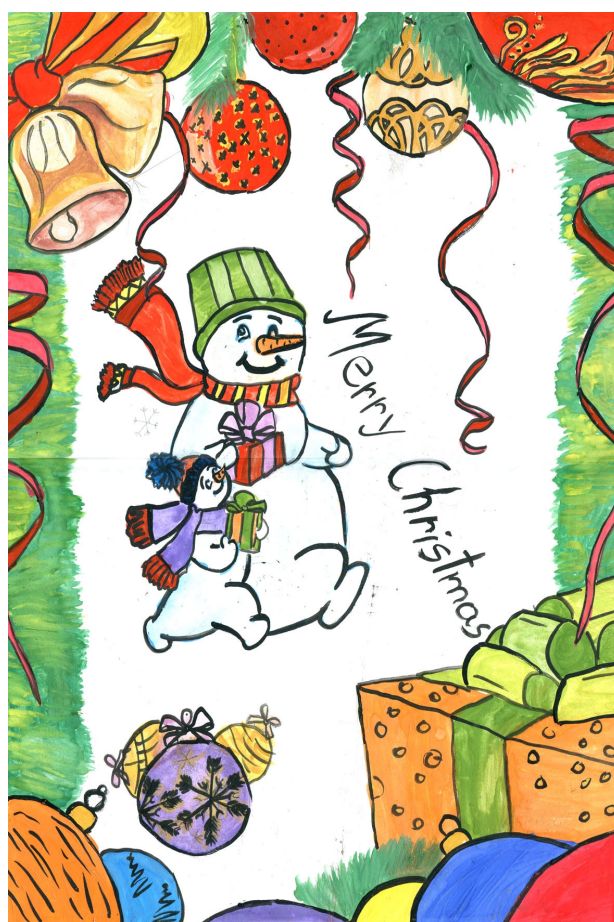
Lánczi Ildikó, 9 éves Beregszász

Debreceni Krisztina, 5. osztály Beregszász

Varga Milán, 5 éves Beregszász

Márta Katalin, Fertőszalmás